

TÜRKİYE İŞÇİ PARTİSİ

TİP

KÖYLÜYE TOPRAK
HERKESE İŞ

EL KİTABI

TÜRKİYE İŞÇİ PARTİSİ
GENEL MERKEZİ

TİP. li'nin EL KİTABI

TİP Bilim ve Araştırma Kurulunca
Hazırlanmıştır.

ANKARA - 1969

TİP'LİNİN EL-KİTABI

ÜSTÜNE BİRKAÇ SÖZ

İşçi arkadaş, topraksız ve az topraklı köylü arkadaş, küçük esnaf, zanaatkâr, dargelirli arkadaş, yani almanın terini, kolunun gücünü, yani ömrünü satarak ekmeğini kazanan emekçi arkadaş! Bu küçük kitap senin için hazırlandı. Sana sorulan soruların, senin aklına gelen soruların çoğunun cevabı bu küçük kitabın içindedir. Türkiye İşçi Partisi Programının ve Anayasamın ışığı altında hazırlanan bu kitabı yanından ayırma, dikkatlice oku, başkalarına da okut. Böylece hem Partini, hem Partinin verdiği savaşı ve hem de toplumdaki kendi yerini daha iyi anlamış olacaksın. O zaman, sana sorulan veya senin aklına gelen daha birçok sorunun cevabını sen kendin kolaycana vereceksin. O zaman, gazetelerdeki yazıları, radyolardaki sözleri, alanlardaki nutukları en doğru biçimde değerlendirebileceksin. O zaman, yalanlar avutamayacak seni, sahtekârlar kandıramıyacak seni, tehditler korkutamayacak seni. Toprakları işleyen sensin, Fabrikaları çalıştıran sensin. Madenleri, kömürleri, petrolleri sökülüp çıkararak sensin. Yolları döşeyip, yapıları diken sensin. Çarşılar ve pazarlar, senin ürettiğin, senin yetiştirdiğin, senin yapıp meydana getirdiğin şeylerle dolu. Sen çoksun. Sen büyüksün. Sen güçlüsün. Sen 34 milyonda 32 milyonsun. Sen, emekçi Türk halkısın. Köyler, kasabalar, şehirler hep senin. Bu vatan yalnız senin mahn. Vatanını kıskan, koru, savun! Senin yoksulluğun, bu vatanın cehennemidir. Senin yönetiminde bu vatan cennet olacaktır.

TÜSTAN

I
**TÜRKİYE'NİN EKONOMİK
VE
SOSYAL YAPISI**

Soru. 1 — Sınıf nedir?

Cevap 1 — Çıkarları ortak olan insanların meydana getirdiği topluluğa sınıf denir. Sınıflı toplumlarda, bir yanda topraklara, madenlere, makinalara, paralara, bankalara, yani üretim araçlarına sahip olan ve onların emrinde yönetimi ellerinde bulunduran insanlar; bir yanda da, bunların karşısında, çalıştığı halde emeğinin karşılığını alamayan, sömürülen insanlar vardır. Bizim toplumumuz da sınıflı bir toplumdur.

S. 2 — Türkiyede kaç sınıf vardır ve bunlar nelerdir?

C. 1 — Türkiyede başlıca iki ana sınıf vardır: 1) Hâkim sınıflar, 2) İşçi sınıfı ve topraksız köylü.

Önce birincisini görelim: **Hâkim sınıflar** (yani «kaymak tabaka»): bu sınıflara şunlar dahildir: a) Büyük toprak sahipleri, b) Tacirler, c) Sanayiciler, d) Mali sermaye çevreleri (yani «para babaları», yani **kapitalistler**) ile bunların emrindeki ve bunlarla çıkar ve kader birliği içindeki bürokrat tabaka, yani kodaman memurlar,

İkinci ana sınıf olan işçi ve topraksız köylü sınıfına gelince; bu sınıfta; a) Sanayi işçileri, b) Tarım işçileri, topraksız ve az topraklı köylüler vardır.

Bu iki ana sınıftan başka bir de orta sınıflar vardır ki, buna da şu tabakalar dahildir: a) Küçük tüccar, esnaf ve zenaatkârlar, b) Orta toprak sahipleri, c) Memurlar, ücretliler ve serbest meslek sahipleri.

S. 3 — Türkiye’de çalışan nüfus, tarım, sanayi ve öteki hizmetler alanlarında nasıl bir dağılım gösterir?

C. 3 — Türkiye’de çalışan nüfusun yüzde 75’i, yani dörtte üçü tarım alanındadır; yüzde 12’si sanayide; yüzde 13’ü de öteki hizmetlerdedir. Bundan da anlaşılıyor ki, Türkiye az gelişmiş bir tarım ülkesidir. Üstelik, tarım alanında çalışanlar, millî gelirin sadece yüzde 42’sini alırlar.

S. 4 — Türkiye bir sanayi memleketi midir, yoksa bir tarım memleketi mi?

C. 4 — Türkiye daha çok bir tarım, yani çiftçi memleketidir. Çünkü çalışan nüfusun yüzde 75’i, yani dörtte üçü tarım kesimindedir. Millî gelirin yüzde 42’i, yani yarısına yakını ise tarım sektöründen gelmektedir.

S. 5 — Türkiye yeraltı zenginlikleri bakımından yoksul bir ülke midir?

C. 5 — Hayır! Bizim topraklarımız maden bakımından çok zengindir. Kömür, demir, bakır, krom, lükürt, petrol, uranyum gibi madenler bolca vardır. Yabancıların yurdumuza bu kadar göz dikmelerinin en önemli sebeplerinden biri de budur.

S. 6 — Türkiye’nin toprakları ne kadardır? Kullanışlarına göre, bu topraklar nasıl bir dağılım gösterirler?

C. 6 — Topraklarımız 780 milyon dönümdür. 1966 kayıtlarına göre, bu toprakların yüzde 17 gibi önemli bir parçası çöl-çorak topraklardır. Ekili - biçili topraklar, bütün topraklarımızın yüzde 34’ü kadardır. Ormanlar, bütün topraklarımızın yüzde 14’ünü, çayır ve otlaklar ise yüzde 36’sını kaplamaktadır. Ekilip biçilen toprakların yüzde 11’i de nadasa bırakılan topraklardır.

S. 7 — Türkiye’nin daha çok tarım memleketi olması iyi midir, kötü mü?

C. 7 — Elbetteki kötüdür. Değil başka makina ve eşyaları, tarım için gerekli makina ve eşyaları bile kendisi yapamamakta; bu yüzden yabancı memleketlere bağlı kalmakta ve parası yabancılara gitmektedir.

S. 8 — Acaba Türkiye’nin bütün çiftçileri tarım üretiminden aynı derecede yararlanmakta mıdır?

C. 8 — Hayır. Bu üretimden büyük topraklara, tarım araçlarına ve makinalara sahip olan büyük çiftçiler ile ağalar geniş ölçüde yararlanmaktadır. Banka kredilerinden, çeşitli devlet yardımlarından da bunlar yararlanmaktadırlar.

S. 9 — Türkiye’deki bereketli toprakların büyük bir kısmı kimlerin elindedir?

C. 9 — Beylerin, ağaların, şeyhlerin, seyyidlerin ve diğer büyük toprak sahiplerinin elindedir. Köylümüzün üçte biri topraksızdır. 30 bin dönümden 100 bin dönüme kadar olan topraklar sadece 40 ailenin mülküdür. 1 dönüm ile 100 dönüm arasında toprağı olan aileler, geçimini topraktan sağlayan ailelerin yüzde 84’ü, yani beşte dördü kadardır. Fakat bunlar da toprağın ancak yüzde 39’unu işlerler.

S. 10 — Kaç çeşit büyük toprak sahipliği vardır ve bunlar nelerdir?

C. 10 — İki çeşit büyük toprak sahipliği vardır: 1) Beylik,

seyhlik, seyyidlik geklindeki toprak sahipliği, 2) Kapitalist ve benzeri şekildeki tarım işletmeciliği.

Önce birinciyi görelim :

- a) Toprak sahibi toprağı küçük parçalara ayırarak ortakçı köylülere işletir. Bu ortakçılara bazı bölgelerde marabacı, yarıcı da denir.
- b) Toprak sahibi ile ortakçılar arasındaki ilişki, mal sahibi ile kiracı arasındaki ilişkiye benzemez. Toprak sahibi, küçük bir devlet gibi nüfuzludur.
- c) Ortakçı, baba, oğul, torun, aynı ağa ailesine hizmet eder. Toprak satıldığı zaman, bazı yerlerde, ortakçı da yeni toprak sahibinin hizmetine girer.
- d) Genel olarak âlet ve edevat toprak sahibinindir. Tohumluğu da o verir. Verim düşük, ortakçı perişandır.

Şimdi de ikinciyi görelim :

- a) Toprak sahibi, sermayesini çalıştırır. Toprak, tarım mühendisleri ve teknisyenleri tarafından incelenerek değerlendirilir.
- b) Bazı yerlerde, büyük toprak sahibi topraklarını kiraya vererek işletir, bazı yerlerde de küçük çiftçiden toprak kiralar.
- c) Toprak, traktör ve biçer-döverle sürülüp işlenir.
- e) Toprakta tarım işçileri çalıştırılır.
- f) İşin büyük bir kısmını makine gördüğü ve tarım işçileri de kendi aralarında birleşerek örgütlenemedikleri için, yevmiyeler düşük olur.

Demek ki toprağın, tüccar ve işletmeci zihniyetiyle ve pazar için modern usullerle işletilmesine «kapitalist tarım işçiliği» denir. Bizde Trakya, Batı ve Güney Anadolu taraflarında böyle işletmecilik vardır.

S. 11 — İthalatçı ve ihracatçı tüccarlar kimlerdir ve Türkiye'nin sanayileşmesini niçin istemezler?

C. 11 — İç pazarı gelişmemiş bir ülke olan Türkiye'de, ham madde ve tarım ürünlerimizi yabancı pazarlara satanlar ve

dışarıdan fabrika işi mal getirip halka sürenler, ithalatçı ve ihracatçı tüccarlardır. Büyük kazançlar sağlayan bu tüccarlar, çıkarları bakımından, yabancılar gibi, Türkiye'nin geri bir tarım ülkesi olarak kalmasını isterler, yani bunlar, Türkiye'nin sanayileşmesini istemezler.

S. 12 — Ya ithalatçı ve ihracatçı olmayan öteki büyük tüccarlar? Onlar da önemli bir tabaka mıdır?

C. 12 — İç pazar gelişmediği için, birinciler kadar önemli değildirler. Fakat bunlar da küçük ve orta üreticileri, küçük esnaf ve zenaatkârları baskı altında tutarlar; ürünlerini yok bahasına kapatıp, şehirlere yüksek fiyatla satarlar. Böylece hem üreticiyi, hem de tüketiciyi soyarlar. Ayrıca bunlar, elde ettikleri büyük paraları fabrika, imalathane gibi işyerlerine yatırmayıp, apartman, işhanı, villa gibi, sadece kendilerine bol para getiren yerlere yatırır.

S. 13 — Türkiye'deki sanayiciler, Türkiye'nin sanayileşip kalkınmasını ve iktisadi bağımsızlığa kavuşmasını sağlayacak nitelikte midirler?

C. 13 — Hayır değildirler. Bu güce sahip olmaları için Türkiye'de gerçek bir sanayi kurulmuş olması gerekir. Her ne kadar demir çelik sanayimiz varsa da, ağır sanayimiz tam anlamı ile kurulmamıştır. Bunun dışındaki sanayi ise, genel olarak, montaj ve ambalaj sanayii ve tüketim malları imal eden sanayidir. Bu sektör ise bu niteliğinden dolayı dışa bağlıdır. Bu nedenle bu sanayiciler ne iktisadi bağımsızlığımızı sağlayabilir, ne de memleketi kalkındırabilirler.

S. 14 — Montaj sanayii, milli çıkarlara niçin aykırıdır?

C. 14 — Çünkü yabancı sömürücü sermayenin yurdumuza girmesine, bizi sömürmesine, kapkaççı milyonerlerin türemesine yataklık etmekte, ağır sanayi kurulmasına engel olmaktadır. Sözelimi, motoru, elin adamı yapmakta, parçalar halinde yurdumuza satmakta, bizim kapkaççı da bu parçaları birleştirip, «ben yaptım» diye halka yutturmakta, vurgun vurmaktadır.

S. 15 — Ortak Pazar'a girmek Türkiye için yararlı mıdır, yoksa zararlı mı?

C. 15 — Zararlıdır. Çünkü: Ortak Pazar kapitalist ülkelerin güçlerini birleştirerek daha büyük güç kazanmaları amacı ile kurulmuştur. Bizim gibi az gelişmiş bir ülkenin bu ortaklığa girmesi, daha kolaylıkla sömürülmeyi önceden kabul etmek demektir. Türkiye'yi Ortak Pazar'a sokanlar, iktidarı elinde tutan ve bu sömürüden pay alan işbirlikçi (komprador) hâkim sınıflardır.

S. 16 — Küçük tüccar, esnaf ve zenaatkâr dedikleriniz kimlerdir?

C. 16 — Küçük tüccar, esnaf ve zenaatkâr, kendi dükkânında perakende ticaret ve üretim yapan, yanında birkaç tane de yardımcı çalıştıran veya aile fertleriyle çalışan orta tabakaya denir.

S. 17 — «Orta toprak sahipleri» diyorsunuz; kimlerdir bunlar ve durumları nasıldır?

C. 17 — Genellikle kendi toprağında, çoluk - çocuğuyla çalışıp, kıt-kanaat geçinebilenlerdir.

S. 18 — Küçük esnaf ve zenaatkâr tabakası, kendi başlarına kalkınabilirler mi?

C. 18 — Bu tabaka, kendi başına güçsüzdür. Fakat işçi ve öteki emekçi kitleleri ile iş ve kader birliği yapar, emekçilerin siyasi örgütü olan TİP etrafında onlarla birlik olursa, o zaman bir güç haline gelebilir ve ancak o zaman kalkınabilirler.

S. 19 — Memurları, ücretlileri ve serbest meslek sahiplerini hangi tabakaya sokuyorsunuz?

C. 19 — Bunlar, orta sınıfların önemli bir kısmını teşkil ederler.

S. 20 — Memurların, ücretlilerin ve serbest meslek sahiplerinin hepsi aynı durumda mıdır?

C. 20 — Hayır. Bir kısmı serbest meslek sahipleriyle özel sektörün yüksek kademelerindeki maaşlı ve ücretliler, yük-

sek gelirleri ve edindikleri mal ve mülkleriyle zengin üst sınıflarla kader birliği ederler. İdareci kadronun en üst kademelerinde ve politik mevkilerde bulunanlar da genellikle bu durumdadırlar. Bir de, maaş ve ücretleri, yaşama seviyeleri düşük olan memurlar vardır ki bunları emekçi sınıftan saymak gerekir. Bunlar, okumuş oldukları için, hallerinden yakınıp dururlar. İş yapma olanağı bulunmayan yüksek tahsilli, dargelirli serbest meslek sahipleri de bu durumdadır.

S. 21 — Orta sınıfların alt kademeleri, emekçi halk kitleleriyle kader birliği yaparak devrimci cephede yer alabilir mi?

C. 21 — Alabilir. Ancak, emekçi halk kitleleri örgütlenip güçlenmedikçe, bunu beklemek boşunadır.

S. 22 — Türk işçi sınıfının politik bilinçe kavuşmakta olduğunu gösteren en önemli olay nedir?

C. 22 — Politik bir örgüt olan T.İ.P. sinin kurulması ve bunun etrafında toplanmanın gerekli olduğunu işçilerin duymaya başlamış olmalarıdır.

S. 23 — Türk işçi sınıfının bilinçlenmesini geciktirmeye ve engellemeğe çalışan güçler var mıdır?

C. 23 — Türk işçi sınıfının bünyesi içinde iki zıt kuvvet vardır. Bunlardan biri, işçi sınıfını geriye geriye çeker, dağıtır, güçsüzleştirir. İkincisi, işçi sınıfını ileriye ileriye iter, birleşip birlik olmasına çalışır. İşçi sınıfını geriye götürmeğe çalışan etkenler şunlardır:

- 1) Hâkim sınıfların, işçi sınıfının politik bilinçe kavuşması için yaptığı baskı ve aldığı tedbirler, grev kırıcılığı, polis tehdidi, işçilerle sosyalist aydınların kaynaşmasının önlenmesi gibi...
- 2) İç ve dış sömürücü sermayenin uşağı durumundaki bazı sendikacılar. Bunlara «sarı sendikacı» denir. Bunlar, işçilerin birleşip bir güç olmasını engellemek için, patronun emrinde, sözde sendikalar kurar ve işçileri

buralarda toplanlar, uyuturlar, uyustururlar. Bu sarı sendikacılar, sömürücü patrondan daha tehlikelidirler.

- 3) Üçüncüsü de, küçük ve devamlı olmayan işletmelerde, iş yerlerinde çok sayıda işçi çalıştırılmasıdır. Bu işçiler, belli bir işyerinde sürekli olarak kalamadıkları için, işçi sınıfının politik bilince kavuşmasını, ellerinde olmyarak geciktirirler.

S. 24 — Öyleyse işçi sınıfının bilinçlenmesine yardım eden güçler nelerdir ?

C. 24 — Bunları da şöylece sıralamak mümkündür:

- 1) Toplumdaki sınıflar, tabakalar ve zümreler arasında gittikçe şiddetlenen mücadelenin doğurduğu iktisadi, sosyal ve ruhi buhranlar. Bir de, dünyadaki buhranlar ve olaylar, işçilerin gözünü açmaktadır.
- 2) Türkiye İşçi Partisi, devrimci sendikalar ve örgütler, kuruluşlar, ayrıca TIP paralelindeki güçler, henüz gerçekleri göremeyen işçileri uyarmakta, eğitmekte ve aydınlatmaktadır.
- 3) İşçilerin toplu halde çalışmaları, aynı kaderi paylaşmaları, onların bilinçlenmesini, örgütlenmesini kolaylaştırmaktadır.
- 4) Herşeyi işçi yaptığı halde, paranın, makinaların ve fabrikaların belirli kişilerin elinde toplanması gibi terslikler, işçinin gözünü açmaktadır.
- 5) Kapitalizmin dalgalanmalarından, paranın inip çıkmasından en çok işçinin zarar görmesi de işçinin gözünün açılmasının nedenlerindedir.

S. 25 — Yüz kişinin çalışıp bir kişinin zengin olduğu ve ve adına «kapitalist sistem» denilen bu sistemde sömürülenler, haksızlığa uğrayanlar sadece işçiler midir ?

C. 25 — Hayır! Topraksız ve az topraklı köylüler de, orta köylüler de, zenaatkârlar da, küçük esnaf da, aylıklı ve ücretliler de, kısacası emeğiyle geçinen bütün halk sınıf ve tabakaları da emeklerinin karşılığını alamamakta, derece derece sömürülmektedirler.

II

TARIM, TOPRAK REFORMU, ORMAN, HAYVANCILIK

S. 1 — Türkiye'deki topraklar kimlerin elindedir ?

C. 1 — Devlet Planlama Dairesi'nin hesaplarına göre, işlenebilir toprakların yüzde 62'si tarımdan geçinenlerin yüzde 20'sinin elindedir. Tarımdan geçinenlerin yüzde 80'i ise bu toprakların geriye kalan yüzde 38'ini paylaşmıştır. Yani bu, şu demektir: Diyelim ki işlenebilir toprakların hepsi 100 dönümdür. Tarımdan geçinenlerin sayısı da 100'dür. İşte bu 100 kişinin 20'si, 100 dönüm toprağın 62 dönümünü eline geçirmiştir; 80 kişiye de sadece 38 dönüm toprak kalmıştır. Ayrıca, yuvarlak hesap, 309 bin ailenin de hiç toprağı yoktur.

S. 2 — Toprak reformu nedir ?

C. 2 — Toprak reformu, Anayasa'nın 37. maddesinin emrini yerine getirmek üzere, ağaların elindeki büyük topraklarla Hazineye ait toprakları topraksız veya az topraklı köylüye vererek, ağalık düzenini ortadan kaldırmaktır. «Toprak, onu işleyenindir.»

S. 3 — Anayasa'nın 37. maddesinde ne yazıyor ?

C. 3 — Anayasa'nın 37. maddesi şöyle der: «Devlet, toprağın verimli olarak işletilmesini gerçekleştirmek ve topraksız olan

veya yeter toprağı bulunmayan çiftçiye toprak sağlamak amaçlarıyla gereken tedbirleri alır. Kanun, bu amaçlarla, değişik tarım bölgelerine ve çeşitlerine göre toprağın genişliğini gösterebilir. Devlet, çiftçinin işletme araçlarına sahip olmasını kolaylaştırır. Toprak dağıtımı, ormanların küçülmesi veya diğer toprak servetlerinin azalması sonucunu doğuramaz.»

S. 4 — Bir de tarım reformu var. O ne demek?

C. 4 — Toprağın makinalarla, ileri teknikle işletilmesine, sulama, gübreleme ve tohum islahı gibi işlerin tümüne tarım reformu denir. Tarım reformu, toprak reformuna bağlıdır. Toprak reformu yapılmadan düşünülen tarım reformu, ağaların elindeki topraklara traktör, biçer döver, gübre, tohumluk vesaire vererek, bankalardan da bol kredi sağlayarak, ağaların daha çok semirmesine çalışmak ve ırgatı, çiftçiyi, az topraklı köylüyü biraz daha perişan ve sefil etmek demektir.

S. 5 — «Türkiye'de köylüye dağıtılacak toprak yok» diyorlar. Doğru mu?

C. 5 — Hayır, tamamen yanlış. Herkes kendi çevresine bakın, kimlerin elinde ne miktar haksız toprak bulunduğunu anlar. Türkiye'de 40 ailenin elinde 30'ar bin ile 100'er bin dönüm arası toprak vardır. 2 aile de 100'er bin dönümden çok toprağı sahiptir. Ayrıca Hazinenin olupta, Ağaların işgal ettiği 100 binlerce dönüm toprak vardır.

S. 6 — TİP, toprak reformunu nasıl yapacaktır?

C. 6 — TİP, toprak reformunu tamamen demokratik yoldan yapacaktır. Şöyle ki: Toprak reformunun hesabını kitabını yapmak üzere, merkezde bir «Plânlama Teşkilâtı» kurulacak; sonra da, köylülerin elbirliği ve katılmalarıyla toprak dağıtımı yapılacaktır. Toprak ağasının elinde, sadece kendi ailesine yetecek kadar toprak bırakılacaktır.

S. 7 — Köylüler, toprak dağıtımına işine nasıl katılacaklar?

C. 7 — Her bölgedeki topraksız köylülerle az topraklı, kü-

çük ve orta topraklı köylüler, kendi aralarından «Köy Kurulları» seçeceklerdir. Bu Köy Kurulları, merkezdeki teşkilât ile birlikte çalışacaktır. Merkezdeki, uzmanlardan kurulu teşkilâtla işbirliği yapacak olan Köy Kurulları, şu esaslara göre iş görecektir.

- 1) Her köyde, toprağın verimine, yapılan ve yapılabilecek olan tarımın şekline göre, dağıtılacak büyük mülkleri tespit edecektir.
- 2) Bu mülklerden herbirinde en çok kaç dönüm toprağın mülk sahibine bırakılacağına karar verecektir.
- 3) En az kaç dönüm toprağın bir aileyi geçindirmeye yeteceğini belirleyecektir.

S. 8 — Elinden toprakları alınan ağaya ne miktar toprak bırakılacak?

C. 7 — Bu, her bölgenin verimlilik derecesine göre değişik olacaktır. Her köyde, ağaya bırakılacak toprağın miktarını o Köy Kurulu tespit edecektir. Ancak, hiçbir bölgede, kimşenin elinde 500 dönümden çok toprak kalmıyacaktır.

S. 9 — Hangi topraklar dağıtılacak?

C. 9 — Şu topraklar dağıtılacaktır:

- 1) Her bölgede, bir aileyi geçindirmeye yetecek kadardan fazla olan şahıs toprakları.
- 2) Hazineye ait topraklar.
- 3) Hazineye ait olup, büyük mülk sahiplerinin gaspettikleri topraklar.
- 4) Belediyelerin, İl Özel İdarelerinin malı olup da kamu hizmetinde bulunmayan topraklar.
- 5) Devlet üretim çiftliklerinin elinde bulunup da, verimli olarak işletilemeyen topraklar.

S. 10 — Ağaların elindeki tapulu topraklar nasıl alınacak?

C. 10 — Anayasamızın 38. maddesinin öngördüğü şekilde, bedeli on yılda, on taksitte ödenerek alınacaktır.

S. 11 — Gerekli para nereden bulunacak?

C. 11 — Dış ticaretin, bankacılığın ve sigortacılığın, maden-

lerin ve petrolerin devletleştirilmesiyle ve de Vergi Reformu ile elde edilecektir.

S. 12 — Köylüye dağıtılan topraklar sonra gene ağaların eline geçmiyecek mi?

C. 12 — Hayır, buna imkân yoktur. Kurulacak yeni düzen ve kanunlar buna izin vermiyecektir. Toprağa kavuşturulan köylü ise, toprağını işlemek için devletten her türlü kredi ve teknik yardımı göreceğinden, ağaların veya tefecilerin pençesine düşmiyecektir.

S. 13 — Toprak reformunun en kısa zamanda yapılabilmesi için ne gibi tedbirler alınacaktır?

C. 13 — Şu tedbirler alınacaktır:

- 1) Reforma bölge bölge ve kademe kademe değil, memleket ölçüsünde ve bir çırpıda girişilecektir. En uzun süreyi kanun gösterecektir.
- 2) Toprak dağıtımı işi bitinceye kadar, ağaların birtakım hileli yollara başvurarak ellerindeki fazla toprakları gizlememeleri için gerekli bütün tedbirler alınacaktır.

S. 14 — Toprağa kavuşan köylünün üretimi artırması için neler yapılacaktır?

C. 14 — Devlet, makina, gübre, tohumluk, ilaç ve sulama yardımı yapacak, bu amaçla tarım istasyonları kuracaktır. Tarım istasyonları, bölgelerin toprak genişliğine ve üretim çeşidine göre kurulacaktır. TİP, toprak reformu ile tarım reformunu yoksul köylünün kurtuluşu için yapacaktır.

S. 15 — Tarım kooperatifleri nasıl kurulup işleyecek?

C. 15 — Çiftçiler, kredi, donatım, ürünlerini pazarlama gibi meselelerini halletmek üzere, kendi istekleriyle birleşeceklerdir. Kooperatif kurmaları için köylüler sadece teşvik edilecek, hiç kimse, kooperatife girmek için zorlanmıyacaktır.

S. 16 — Bu kooperatiflerin bugünkü kooperatiflerden ne farkı olacaktır?

C. 16 — Bugünkü kooperatiflerde zenginler, büyük üreticiler hâkim durumdadırlar. TİP'in iktidarında büyük toprak sahi-

bi bulunmayacağından, kurulacak kooperatiflere köylüler girebileceklerdir ve kooperatifin yönetimi onların elinde olacaktır.

S. 17 — Devlet satın alma kurumları ne olacak?

C. 17 — Toprak Mahsulleri Ofisi ve Fındık Satınalma Kooperatifi gibi kurumların sayısı ve çeşidi arttırılacak, bu kurumların daha verimli çalışmaları, işçi ve köylünün denetimi ile sağlanacaktır.

S. 18 — Krediler nasıl dağıtılacak?

C. 18 — Gerek devletin bankalarından ve gerekse devletleştirilen bankalardan öncelikle köylüye üretim ve satış için kredi verilecektir. Krediler, bugün olduğu gibi, tüccarla tefecilere verilmeyecektir.

S. 19 — «Benim evim, tarlam ve —Allaha şükür— işim var. Sosyalist idarede başka ne olacak? Bana ve benim gibilere başka ne verebileceksiniz?» diyenler var. Bunlara ne cevap vermeli?

C. 19 — Önemli olan, bugün yoksulluk içinde bulunan emekçi halkımızın hayat seviyesinin yükselmesidir. Senin durumun iyi olabilir; fakat halkın çoğunluğunun durumu kötüdür. Bu kapkaç düzeninde, gün olur, sen de evini, tarlanı ve işini kaybedebilirsin. O zaman, çocuklarının istikbali ne olacak? TİP'in amacı, herkese rahat, mutlu, güvenli bir hayat sağlamaktır. Senin ve çocuklarının hayatı ve istikbali de garantiye alınmış olacaktır.

S. 20 — Topraklarımızın bugünkü durumu, ilerde tarımsal gelişmeye elvermiyecek nitelikte midir?

C. 20 — Hayır! Gelişmeyi önleyen sebepler: Eski ziraat usulleri, karasaban, gübresizlik, iyi tohum bulamamak ve kredi-sizliktir. Bunlar topraklarımızdan gereği gibi yararlanmamızı engellemektedir. Toprak reformu yapıldıktan sonra, makina, gübre, sulama, tohum, ilaç gibi ihtiyaçlar yoluna kournursa, bugün çöl-çorak gibi görülen topraklarımız bereketli hale gelir.

S. 21 — «Dört tavuğumuzu ve iki bölük tarlamızı elimizden alıp, bizi asker gibi hükümet namına çalıştıracakmışsınız,» diyenler var, doğru mu?

C. 21 — Yalan! Bunu, bu sömürü düzeninin değişmesini istemiyenler uyduruyorlar. Bu gibi kimselerin tavuğuna, atına, tarlasına dokunulmayacaktır. Yalnızca, insanı insana kul eden düzen değiştirilecektir.

S. 22 — Orman köylüleri bugünkü perişan durumdan nasıl kurtarılacak?

C. 22 — Bugün Türkiye'de köylümüzün büyük çoğunluğu orman-ıçi ve kenarı köylerde yaşamaktadır. Bunlar, en yoksul köylülerimizden olup, geçimlerini ve yakacak ihtiyaçlarını ormandan sağlamak zorundadırlar. Bu da, giderek, ormanlarımızın mahvolmasına yol açmaktadır. Buna son verecek çareler şunlardır:

- 1) Köklü toprak reformu ile, bir kısmı orman köylüleri geçimlerini sağlayacak toprağa kavuşturulacaktır.
- 2) Ağır sanayi kurulması da, birçok orman köylüsüne geniş iş alanları açacaktır.
- 3) Orman bölgelerinde kurulacak büyük ağaç sanayiinden, orman bölgesi köylülerine gene geniş iş alanları açılacaktır. Bu sanayi, kereste, mobilya vesaire sanayiidir ki, çok sayıda işçi çalışmasını gerektirecektir.
- 4) Ağaç el işleri yapılan atölyeler geliştirilecek, yenileri kurulacak, kooperatifler teşvik edilecek; bunlar için gerekli devlet yardımı sağlanacaktır.
- 5) Linyit yatakları daha iyi işletilecek, böylece, köylünün yakacağı temin edilmiş olacaktır.
- 6) Hayvanlarını otlatmak için, orman bölgesi köylülerine belli yerlerde otlaklar gösterilecektir.
- 7) Köylüleri orman kaçakçılığına teşvik eden, onlara canlarını kaybetme pahasına iş gösterip, kendileri kolayca para kazanan birtakım kimselere fırsat verilmiyecektir.

Böylece, bir yandan, ormanlarımızın ziyan olması önlenirken, öbür yandan da orman bölgesi köylülerinin geçimi sağlanmış olacaktır. Geçimlerini sağlamak için ormandan toprak açmak, ağaç kesmek, hayvan otlatmak zorunda kalan ve bundan dolayı da mahkeme ve karakol kapılarında sürünen, hapsilere atılan orman bölgesi köylülerinin dertleri son bulacaktır... Bütün bunlarda ancak emekçilerin iktidara gelmesiyle mümkün olacaktır.

S. 23 — Hayvanların çoğu kimin elindedir?

C. 23 — Sürü ağalarının. Bugün Türkiye'de, binlerce baş hayvan olan sürü ağaları vardır. Bu ağalar, köylüden yok fiyatına topladıkları hayvanları, köle durumundaki çobanlara baktırır, orta malı otlaklarda otlatır, sonra da büyük şehirlerde yüksek fiyatla satar veya sınırlardan yurt dışına kaçırlırlar.

S. 24 — Otlakların durumu nedir?

C. 24 — Devlete ait orta malı otlaklardan büyük sürü ağaları yararlanmaktadır. Bakımsız kalan bu otlaklar, gündengüne çoraklaşmaktadır. Bir kısmı da ağalar tarafından sürülüp tarla haline getirilmiştir.

S. 25 — Hayvancılığımızın gelişmesi için neler yapılacaktır?

C. 25 — Sürü ağahına son verilecektir. Bunun için de, toprak ve tarım reformu şarttır. Ayrıca, sürü ağalarının elindeki hayvan sayısı tespit edilip, köy kurullarınca kararlaştırılan kadar kendilerine verilecek, fazlası ise, bedeli karşılığında alınarak, toprak dağıtılan köylülere dağıtılacaktır. Otlaklar, toprak reformu ile birlikte, hayvancılık yapan köylüye verilecek ve bunların bakımı sağlanıp verimi artırılacaktır. Hayvan üretme kooperatiflerinin kurulması teşvik edilecektir. Yem sanayii geliştirilecek, damızlık hayvanların yetiştirilmesine önem verilecektir. Et, süt, peynir ve yağ gibi ürünlerin değeri fiyatına satışını sağlamak ve hayvancıları aracının pençesinden kurtarmak için satınalma kurumları çoğaltılacaktır. Hayvan hastalıklarıyla savaş, etkili hale getirilecektir.

III

SANAYİ VE MADENCİLİK

S. 1 — Neden bir an önce ağır sanayi kurulmasını istiyorsunuz?

C. 1 — Ağır sanayini kuramamış ülkeler, yabancı sermayenin, emperyalizmin eline düşer, bağımsızlıklarını yitirirler. Yabancı şirketler, yerli ortaklarıyla birlikte, memleketi talan ederler. İşçi işsiz, köylü topraksız kalır, sürünür. Ağır sanayi kuracak olursak, otomobil, traktör, uçak, her türlü motor, fabrika âlet ve edevatın yanısıra, büyük ve küçük sanayide kullanılan ne varsa hepsini yaparız. O zaman, toprak ürünlerimizi, madenlerimizi, ormanlarımızı kendimiz işleriz. İşsizlik ortadan kalkar. Millî gelir yükselir. Aile başına düşen millî gelir payı büyük olur. Ağır sanayini kuran ülke, bilim ve tekniğe sahip demektir.

S. 2 — Bugüne kadar yabancı sanayi mamüllerine harcanan paralarla ülkemizde ağır sanayi kurulamaz mıydı? Bunu niçin yapmadılar?

C. 2 — Kurulurdu. Fakat sermaye birikimini yapmış, sanayini kurmuş kapitalist devletler, kendi fabrika mallarını bize satabilmek için, bizim ağır sanayi kurmamıza engel ol-

muşlardır. Emperyalist devletlerin bütün istediği, bizim gibi ülkelerin geri bir tarım ülkesi olarak kalmasıdır. Onun için de, geri kalmış ülkelerde, işlerine gelen kimseleri başa getirir, onlara ucuz mal satacaklarını, para yardımı yapacaklarını, malzeme vereceklerini söyleyerek, ağır sanayi kurmalarını önlerler. Türkiye bugün, yabancı sanayi mallarına açık bir pazardır. Alaman malı gider, Fransız malı gelir. O gider, İngiliz malı gelir. O da gider, piyasayı Amerikan malları doldurur. Ülkeyi yıkıma götüren sömürü anlaşmalarını emekçi halkın gözünden saklamak için, işbirlikçi iktidarlar, montaj ve ambalaj sanayii gibi, halkı aldatan, emekçinin sırtına yük olan sanayilerle vakit geçirirler. Emperyalist devletler, geri kalmış ülkeleri bu yoldan soyarlar. Bizim hâkim sınıflar, daha kolay ve çabucak zengin olmak için ağır sanayi kurmağa asla yanaşmazlar. Yabancı sermaye ile işbirliği yapmalarının nedeni budur.

S. 3 — TİP'in uygulayacağı iktisadi sistem ne olacaktır? TİP iktidarında özel teşebbüse yer verilecek midir?

C. 3 — TİP, uzun süre, karma ekonomi çerçevesi içinde hareket edecektir. Karma ekonomi sisteminde özel teşebbüse de yer vardır. Emekten yana plânlı bir devletçilik uygulanacak; yönetim ve denetime emekçiler katılacaklardır. Özel teşebbüs, bu plânlı ve emekçilerin kontrolü altındaki devletçiliğin yardımcı haline getirilecek, gidegide önemi azalacaktır.

S. 4 — Özel teşebbüs sayesinde kalkınmak mümkün müdür?

C. 4 — Hayır, mümkün değildir. Özel teşebbüs, yeterli sermaye birikimine sahip olmadığı için, ülkenin toptan kalkınmasını ve bağımsızlığını sağlayacak olan ağır sanayie para yatıramaz. Özel teşebbüs, kapkaççılık yoluyla çok kazanç sağlayıp, kendi cebini doldurmağa bakar. Bunun için de yabancı şirketlerle işbirliği yapar, emekçi halkı ve ülkenin zenginliklerini sömürmeğe çalışır. Özel teşebbüsün hileli yollardan sağladığı kazancın emekçi halkla, ülkenin kalkınma-

sı ve refahı ile ilgisi yoktur. Gazozculuk, naylon eşya, montajcılık gibi kapkaççı sanayi işlerinin bizde gelişme imkânı bulmasının nedeni budur.

S. 5 — Bugüne kadar uygulanan devletçilik nasıl bir devletçiliktir ?

C. 5 — CHP'nin başlattığı devletçilik, emekten yana bir devletçilik değil, bir avuç azınlığın palazlanmasına yarayan devlet kapitalizmidir. Emekçinin denetimi ile işleyen ve emredici plânlama ile desteklenen devletçilik, devlet kapitalizmi değildir. Emekçi sınıflar devlet yönetimine ağırlıklarını koymadıkça, devletçilik halk yararına olamaz.

S. 15 — En güçlü modern sanayimiz devletin elinde olduğuna göre, devlet niçin özel teşebbüsün nüfuzunu kıracak durumda değildir ?

C. 6 — Çünkü bizdeki devletçilik, halkın hizmetinde değil, ağır fabrikalar kuramıyacak kadar zayıf olan özel teşebbüsün hizmetindedir. Devlet ihalelerinde, ithalât ve ihracat işlerinde yüksek memur tabakasıyla bu özel sektör arasında sıkı bağlar kurulmuş, ikisi arasında bir çıkar birliği meydana gelmiştir. Bu yüzden, dış yardımlar ve krediler, özel teşebbüsün cebine gider. Bu demektir ki, devlet sektörü, özel sektörün hâkimiyeti altına girmiştir, onun çıkarı için çalışır.

S. 7 — Kalkınma hamlemize basamak olacak tesislerin yetersiz olduğu düşünülebilir mi ?

C. 7 — Öteki az gelişmiş ülkelere kıyasla, Türkiye daha umut verici durumdadır. Köklü reformlar yapıldığında, kalkınma hamlesine basamak olacak nitelikte tesisler vardır. Meselâ, kara ve demir yolları, liman tesisleri, önemli merkezlerdeki hava alanları, termik ve idrolik santraller, dokuma ve türlü besin sanayiini içine alan tüketim sanayi bunlar arasındadır. Ayrıca Karabük, Ereğli Demir - Çelik tesisleri, Kimya sanayi ve Çimento fabrikaları gibi sanayi kuruluşları da vardır. Tarımda da ileri teknik araçların stokları (traktör,

biçer-döver gibi) gitgide artmaktadır. Bunlar, kalkınma hamlemize basamak olacak imkânlardır.

S. 8 — Zengin maden kaynaklarına sahip olduğunuzu söylediğiniz ülkemizde, madenciliği geliştirip, milli geliri arttırmak bakımından TİP ne gibi tedbirler düşünüyor ?

C. 8 — TİP, bu konuda, Anayasanın 130. maddesine uyarak, sunları yapacaktır:

- 1) Madenleri işleyen sanayimizi geliştirerek, maden varlığımızı değerlendirecektir.
- 2) Maden-Tetkik-Arama Enstitüsü'nü geliştirip, ihtiyacı karşılar duruma sokacaktır.
- 3) Özel sektöre ve yabancılara maden arama ve işletme hakkı vermiyecektir.
- 4) Özellikle demir ve kömür işletmelerini devlet eliyle ve en verimli şekilde işletecektir.
- 5) Yürürlükteki Petrol Kanununu kaldırarak, yabancılara ve özel sektöre petrol arama ruhsatı vermiyecek, petrolerimizin devlet eliyle çıkartılıp işlenmesini, arınmasını ve piyasaya sunulmasını sağlayacaktır.

S. 9 — Enerji konusunda TİP'in hedefi nedir ?

C. 9 — Ekonomik kalkınmanın başlıca şartlarından olan bol ve ucuz enerjiyi sağlamak üzere TİP:

- 1) Kömür, petrol ve su kuvveti gibi enerji kaynaklarını devlet eliyle geliştirecektir.
- 2) Elektrik üretimine öncelik verecek, yurdun en ücra köşelerine elektrik ışığı ve gücünü götürecektir.
- 3) Elektrik enerjisinin sanayide ucuz ve verimli biçimde kullanılmasını sağlayacaktır.
- 4) Yakıt ihtiyacını, ekonomiye zarar vermiyecek biçimde ele alacaktır.
- 5) Nükleer enerji konusunda araştırmalara hız verecek ve bu enerjinin barışçı amaçlarla kullanılması konusu üstünde durulacaktır.

S. 10 — Ağır sanayie öncelik tanınırken, emekçi halk, kemerleri biraz daha sıkılmak zorunda mı kalacaktır?

C. 10 — Hayır! Ağır sanayie, yani maden, demir-çelik, kimya, elektrik, makina sanayii gibi ağır sanayi kollarına öncelik tanınacaktır. Çünkü tüketim eşyası yapan hafif sanayi, bizi yabancılara avuç açmaktan kurtaramaz. Fakat hafif sanayi de ihmal edilmeyecektir. Bunlar, birbirine bağlıdır. Ağır sanayide çalışacak nüfusun tüketim ihtiyaçlarının da karşılanması gereklidir. Fakat bu demek değildir ki, emekçi halkımız kemerleri biraz daha sıkacaktır. Halkımızın büyük çoğunluğu zaten açtır, yoksunluk içindedir. Ağır sanayie yatırım yapılacak diye, yoksunluk içinde bulunan halkı biraz daha sıkıntıya sokmak sözkonusu olamaz. Yatırım için gereken imkân, hiçbir suretle, yoksul emekçi halkı sıkıntısı pahasına sağlanamayacaktır. Ağır sanayiın kurulması için gereken para dış ticaretin, bankacılığın ve sigortacılığın devletleştirilmesi ve vergi reformlarıyla elde edilecek gelirden sağlanacaktır.

IV

DIŞ TİCARET, BANKACILIK, SİGORTACILIK, KOOPERATİFÇİLİK

S. 1 — Dış ticaret, bankacılık ve sigortacılığın belirli ellerde bulunması ne gibi kötü sonuçlar doğurmaktadır?

C. 1 — Şu kötü sonuçları doğurmaktadır:

- 1) Paralar, dış ticaret yoluyla yabancı ülkelere kaçırılmakta; meselâ: İsviçre bankalarına yatırılmaktadır. Böylece, kalkınma için gerekli sermaye birikimi önlenmiş olmaktadır.
- 2) İthalâtçı ve ihracatçılar, büyük ölçüde vergi kaçırarak, devlet hazinesini zarara sokmaktadırlar.
- 3) İhracatçılar, üreticiyi soyup sömürmekte, kredi ve pazarlama yoluyla, üreticiye ait geliri kendi ceplerine indirmektedirler.
- 4) Özel bankacılık sadece ticarete hizmet etmekte, sanayileşmeyi engellemekte, izlediği kredi politikasıyla sömürülere destek olmakta, tefeciliğin gelişmesine yardım etmektedir.

5) Sigortacılık kolay kazanç yolu olduğu gibi, vergi kaçakçılığı yoluyla da hazineye büyük zararı dokunmakta, çeşitli dolapların dönmesine imkân vermektedir.

S. 2 — Bankalar devletleştirilince, tasarruf sahiplerinin parası ne olacak?

C. 2 — Herkesin bankalardaki parası, yine kendi hesabında kalacaktır. Bankaların devletleştirilmesi demek, kredi politikasının emekçi halka göre yeniden düzenlenmesi demektir. Bugün, elinde üç-beş kuruşu olan, «dar günümde kullanırım» diye, götürüp bankalara yatırıyor. Bankalar ise, toplanan bu paraları, toprak ağalarına, tefecilere, kapkaççı tüccara, yani emekçi yoksul halkı soyan parababalarına kredi olarak veriyor. Bu parababaları, bankalardan kredi diye çektikleri büyük paralarla binbir dolap döndürüyor, emekçi halkı biraz daha sömürüyorlar. Bankalar devletleştirilince, bunun önüne geçilecek, herkesin bankalardaki parası parababalarının cebine gitmeyecek, emekçi halkın yararına işletilecek ve kanuni faizi de hesap sahibinin olacaktır.

S. 3 — Sigortacılıkta devletleştirme nasıl yapılacak?

C. 3 — Yangın, nakliyat, kaza ve hayat dallarındaki bütün sigortacılık faaliyetleri bir «Genel Sigorta Kurumu» na bağlanarak devletleştirilecektir.

S. 4 — Bankalar ve sigortalar devletleştirilince, oralardaki memurlarla müstahdemler ne olacak?

C. 4 — TİP'in iktidarında bütün emekçilerin, insan onuruna yaraşır biçimde yaşamaları sağlanacağına göre, bankalarda ve sigortalarda çalışanların bir kısmı yine eski işlerinde, bir kısmı da devletin benzer kurumlarında çalışacak ve emeklerinin karşılığını alacaklardır.

S. 5 — Dış ticaretin devletleştirilmesi ne gibi yararlar ve imkânlar sağlayacaktır?

C. 5 — Bunlar, sayılamayacak kadar çoktur:

1) İhraç ürünlerimiz ülkemizin çıkarı açısından değerlendirilecektir.

2) İthalat, kalkınmayı gerçekleştirecek biçimde düzenlenecek ve ithal mallarının fiyatları kontrol edilebilecektir.

3) Hızlı sanayileşme imkânı yaratılacak, dış ödeme açığı kapatılabilecektir.

4) Vergi ve döviz kaçakçılıkları önlenecek, iç sermaye birikimi hızlandırılacaktır.

5) Gümrük resimleri düzenlenecek, sanayileşmemiz gelişecektir.

6) Toprak ve tarım reformuna imkân hazırlanmış olacaktır.

7) Bütün devletlerle, milli çıkarlarımız gözönünde tutularak ticaret yapılabilecek ve bu arada, ihracata yönelmiş sanayimiz geliştirilmek üzere, az gelişmiş ülkelerle ticari ilişkilerimiz arttırılacaktır.

S. 6 — İç ticaret konusunda neler yapılacak?

C. 6 — Bunu da birkaç madde halinde sıralamak mümkündür:

1) Toptancılık ve iç ticaret konuları, temel yapı reformları açısından, yeniden düzenlenecektir,

2) Aracıların, kabzımalların komisyoncu ve müteahhitlerin hâkimiyetine son verilecektir. Bir yandan üreticinin emeği değerlendirilecek, öbür yandan tüketici korunacaktır. Yani büyük bahğın küçük bahğı yutmasına izin verilmeyecektir.

3) Belediye hizmetleri ve meyva-sebze halleri yeniden düzenlenecektir.

4) Tüketim kooperatifleri kurulacak, kurulması teşvik edilecektir.

S. 7 — Türk halkı, sömürücü ve faizcinin elinden ne şekilde kurtulacaktır?

C. 7 — Bankaların kredi politikası düzenlenince, faizcilik ortadan kalkacaktır. Bataklık olan yerde, elbette iki sivrisinek de vardır. Bataklık kurutulunca, sivrisinek yaşar mı? Düzeni değiştirmek demek, bataklığı kurutmak demektir.

S. 8 — Kooperatifçilik nedir? TİP'in bu konudaki görüşünü açıklayınız?

C. 8 — Üretici ile tüketici arasındaki araçların kaldırılması, böylece tüketicinin eline daha ucuz üretim maddeleri, üreticinin eline de daha ucuz hammadde geçmesi amacıyla, tüketiciler veya üreticiler tarafından kurulan ortaklıklara kooperatif; bu konunun incelenmesine, uygulanmasına ve geliştirilmesine de kooperatifçilik denir. Diyelim ki sen, tütün ekiyorsun, yani tütün üretiyorsun. Evinin eksikliğini görmek için paraya ihtiyacın var. Senin darda olduğunu gören aracı, senin tütününü ucuzca satın alıyor, büyük toptancıya devrediyor. O da bunu Tekel'e satıyor. Senden, kilosu 100 kuruşa alınan tütün, Tekel'e 200 kuruşa devrediliyor. Aradaki 100 kuruşluk fark, aracının cebine gidiyor. Bu oyun, buğdayda da, pamukta da, zeytinde de, mısırdaki da, fındıkta da, sütte de, kundurada da böyledir. Tüketici ile üretici arasında giren birtakım asalaklar, beleşçiler, ihtiyaç maddelerini ucuza alıp pahalıya satarak, hem üreticiyi ve hem de tüketiciyi soyuyorlar, havadan para kazanıyorlar. Bunu önlemenin ilk yolu, kooperatif kurmaktır. Kooperatifler birkaç türdür:

1) Köylü kooperatifleri:

Köylü kooperatifleri ikiye ayrılır:

- Tarım kooperatifleri;** yani tarım üreticilerinin tohumluk, araç, gereç ve kredi sağlamak amacıyla kurdukları kooperatiflerdir.
- Tarım satış kooperatifleri;** yani tarım üreticilerinin, çıkardıkları ürünleri araçlara kaptırmadan halkın eline ulaştırmak için kurdukları kooperatiflerdir.

Ne yazık ki, bu iki türlü kooperatif de bugün, küçük çiftçileri koruyacağı ve tefecilerin elinden kurtaracağı yerde, büyük ve zengin köylülerin yararlandıkları birer kurum haline gelmiştir. TİP, kooperatifi, köylünün kalkınması için gerekli

görmektedir. Bunun için de, iktidara geldiği zaman, kooperatif konusunu şu esaslar içinde ele alacaktır:

- Köylü, kooperatif kurmağa veya mevcut kooperatiflere girmeğe zorlanmayacak; kooperatifler, köylünün serbest isteğiyle kurulup gelişecektir.**
- Kooperatiflerde tam bir demokrasi uygulanacak, büyük ve zengin köylülerin küçük köylüleri ezmeleri ve kooperatifleri ele geçirmeleri önlenecektir. Böylece, üreticilerin kooperatiflerin yönetiminde hâkimiyetleri sağlanacaktır. Toprak reformundan yararlanmış olan köylülerin kooperatiflere girmeleri teşvik edilecek ve kendileri devletten yardım ve destek göreceklere.**

2) Esnaf Kooperatifleri :

Türkiye İşçi Partisi, küçük esnaf ve zenaatkârı sömürücülere karşı korumak için, küçük esnaf ve zenaatkârların üretim ve satış kooperatifleri kurmalarını teşvik edecek, bu konuda her türlü yardım ve desteği sağlayacaktır. Bu kooperatiflerin yönetimi de küçük esnaf ve zenaatkârların elinde olacaktır.

3) Tüketim kooperatifleri

Memleketimizde birçok ihtiyaç maddelerinin vatan-daşa, yani tüketiciye ucuz, temiz ve sağlam bir şekilde ulaşması de TİP'in başlıca dâvalarından biridir. Bunun için, tüketici vatandaşın tüketim kooperatifleri kurması teşvik edilecek; küçük tüccarın hile yoluna sapması böylece önlenmeğe çalışılacaktır. Dayanışmalı şekilde yaşamak sosyalist düzenin esası olduğundan, bu kooperatifler, tüketici vatandaşı ben-cillikten kurtaracaktır.

V

MİLLİ GELİR, KALKINMANIN KAYNAKLARI

S. 1 — Yıllık millî gelir ne demektir?

C. 1 — Bir ülkede bir yıl içinde üretilen bütün mal ve hizmetlerin para olarak ifadesine millî gelir denir. Adam başına düşen yıllık millî gelir ise, yıllık millî gelirin o ülkenin nüfusuna bölünmesiyle elde edilen sayıya denir. Türkiye'de adam başına düşen yıllık millî gelir 3 bin lira, Yunanistan'da 7500 lira, Fransa ve Almanya'da 20 bin lira, Amerika'da 40 bin lira civarındadır.

S. 2 — Bugünkü gelir bölüşümü nedir? TİP bu bölüşümü nasıl yapacaktır?

C. 2 — Bugünkü kalkınma yolu, zengini daha zengin, fakiri daha fakir eden bir yoldur. Diyelim ki Türkiye'de 100 kişi yaşıyor ve yılda da 100 adet ekmeğe üretiliyor. Bugünkü kapitalist düzende, bu 100 kişinin 20'sine 61 ekmeğe, 80 kişiye de 39 ekmeğe düşmektedir. Gide gide, bu 39 ekmeğe daha da azalmaktadır. İşte bu kalkınma yoluna «kapitalist kalkınma yolu», yani «özel sektör eliyle kalkınma yolu» denilmektedir. TİP'in amacı ise, biryandan bu 100 ekmeğe 200'e çı-

karmak; öte yandan, emekçi halkın yarattığı millî gelirden emekçi halkın hak ettiği payı almasını sağlamak, 20 kişi ile 80 kişi arasındaki çirkin eşitsizliği ortadan kaldırmaktır.

S. 3 — Gelirinin çoğunu emekçilerden sağlayan devlet, emekçilere ne vermektedir?

C. 3 — Devlet, emekçilere sağlık, işsizlik ve ihtiyarlık sigortası, daha iyi emeklilik, dinlenme evi, okul vesaire sağlıyacağı yerde, vergilerle elde ettiği geliri, mutlu azınlığın rahatı için, daha çok lüks, şatafatlı, gereksiz harcamalarla tüketmektedir.

S. 4 — «Kapitalist olmayan kalkınma yolu» ne demektir?

C. 4 — Bazı devletlerin, kendi emekçi halklarını ve gerikalmiş ülke halklarını sömürerek zenginleşmelerine «kapitalist yoldan kalkınma» deniliyor. Biz zaten gerikalmiş olduğumuz ve hiçbir ülkeyi de sömüremeyeceğimize göre, kapitalist yoldan sermaye biriktirmemize ve kalkınmamıza imkân yoktur. O halde geriye, «kapitalist olmayan kalkınma yolu» kalmaktadır. O da şudur: Emekçiler ve emekten yana olanlar birleşir, örgütlenirler, ülkenin yönetimini ele alırlar, plânlı kalkınmayı zorlarlar, kanunları emekçi halktan yana çıkarırlar, millî geliri bir avuç mutlu azınlığın yemesine izin vermezler; işte buna da «kapitalist olmayan kalkınma yolu» denir. Türkiye'yi bu yola TİP götürecektir.

S. 5 — TİP iktidara gelince, vergilerde bir değişiklik yapacak mı?

C. 5 — Anayasamıza göre, «her vatandaş, devlet gelirine, kendi ödeme gücünde katılır». Oysa ki bugün, büyük toprak ve sermaye sahipleri az vergi, yoksul emekçi halk ise, kazancına göre, çok vergi ödemektedir. TİP, iktidara geldiğinde, vergi sistemini kökünden değiştirecektir. Yani, az kazanandan az, çok kazanandan çok vergi alınacaktır. Böylece, paranın, toplumumuzda nüfuz ve sömürü aracı olması önlenmiş olacaktır.

S. 6 — TİP, yabancı sermayeye ve sömürüye karşıdır. Ya-

bancı sermayenin hemen her yere girdiğini de söylüyor. Kendisi iktidara gelince, elbette ki bunu temizleyecektir. Bunun yaratacağı zorlukları nasıl yenecektir?

C. 6 — Sömürücü yabancı sermaye elbette ki girdiği yerde ebediyen kalmak isteyecek, bunun için de her melânete başvuracaktır. Hatta, halkı birbirine düşürüp, savaş bile çıkaracaktır. Ama, sömürgeleştirilen veya sömürgeleştirilmek istenen ülkelerin kurtuluş ve bağımsızlık savaşı verdikleri de bir gerçektir. Yabancı sömürücü sermaye defolup gitsin. Biz, kendi insan gücümüz ve tabii kaynaklarımızla, milli gelirin adaletli bölüşürülmesiyle kısa zamanda kalkınabiliriz. Ashında yabancı sermaye, gerikalmiş ülkelere o ülkeleri kaldırmak için değil, sonuna kadar sömürmek için girer. Vietnam buna en güzel bir örnektir. Kongo da, Kore de öyle...

S. 7 — Bugün daha çok batı devletlerinden, özellikle Amerika'dan borç para alınarak ihtiyaçlarımız gideriliyor. TİP iktidara geldiğinde ne yapacak? Amerika'ya hayır dediğine göre, Rusya veya öteki sosyalist devletlerden mi yardım ve borç alacaktır, yoksa hiçbir dış yardım ve borç kabul etmeyecek midir?

C. 7 — TİP, iktidara geldiğinde, sömürü niteliği taşıyan hiçbir dış yardıma ve borçlanmaya başvurmayacaktır. Ancak programındaki işleri, dış ticareti, bankacılığı, sigortacılığı devletleştirerek, vergi reformu yaparak sağladığı para ile gerçekleştirecektir. Kaldı ki, bağımsızlığımıza gölge düşürmeyecek şekilde, hangi devletten olursa olsun, uzun vadeli ve düşük faizli borç da alınabilecektir.

S. 8 — Durmadan «kalkınma»dan söz ediliyor. Kalkınma sözünden TİP ne anlıyor?

C. 8 — TİP, kalkınma sözünden, herşeyden önce, «ekonomik kalkınma»yı anlar. Ekonomik kalkınma olmadan hiçbir alanda kalkınmak mümkün değildir.

S. 9 — Bizde adam başına yatırım ne kadardır? Kaynaklarımızın yeterince kullanıldığı söylenebilir mi?

C. 9 — Adam başına yatırım, 320 lira civarındadır (1963 kayıtlarına göre). Bu miktar, gelişmiş ülkelere kıyasla son derece düşüktür. Öte yandan, yatırımların iç ve dış kaynaklara oranı yüzde 11 olduğuna göre, kaynakların hiç de iyi kullanılmadığı anlaşılır.

S. 10 — Yatırımların yüksek seviyelere ulaşması, kalkınma için yeterli midir?

C. 10 — Hayır! Yatırımları arttırmakla iş bitmez. Bu yatırımların ağır sanayi kollarına yönlendirilmesi gerekir. Oysa bizde, zaten düşük olan yatırımlar, üretici olmayan alanlara, yani lüks inşaat, gazozculuğa, montajcılığa kaymıştır.

S. 12 — Geri kalmış Doğu ve Güneydoğu Anadolu bölgelerine kalkınmada öncelik tanınacak mı?

C. 12 — Evet!... Doğulu halkımızın hor görülmesinin ana nedeni, fakir oluşudur. Fakir insanlar, Türkiye'nin her yerinde hor görülürler, adam yerine konulmazlar. Doğu ve Güneydoğu Anadolu bölgeleri, yüzyıllardır ihmal edilmiş, sahipsiz kalmış, jandarma, tahsildar, ağa, şeyh ve eşkiya tarafından ezilmesine göz yumulmuştur. Osmanlı devleti de, Cumhuriyet dönemi de bu bölgelerin emekçi halkına birşey vermemiş, fakat bu halktan her şeyi istemiştir. Doğulu halkımızın çoğunlukla Kürtçe konuşması da fakirliğe eklenmiş, bugünkü durum ortaya çıkmıştır. Kürtçe konuşan öyle beyler, ağalar vardır ki, gelmiş geçmiş yöneticilerden pekâlâ itibar görmüşler, hattâ bizzat yönetime katılmışlardır. Demek ki, bu bölge halklarının hor görülmesinin beş sebebi Kürtçe konuşmak değildir, fakirliktir. Anayasamızın 12. maddesinin emrine uyan TİP, iktisadî ve kültürel kalkınmada Doğu ve Güneydoğu Anadolu bölgelerine öncelik tanıyacağı için, bu bölgeler kısa zamanda kalkınacak ve her türlü eziklikten kurtulacaktır.

VI

ÇALIŞMA HAYATI, SENDİKALAR

S. 1 — Sendika nedir?

C. 1 — Sendika, emekçilerin, işverene karşı, sermayeye karşı emeklerini ve haklarını savunmaları ve korumaları için biraraya gelerek kurdukları bir birliktir. İşçilerin sendikalarda birleşmesinden korkan işveren, işçileri oyalamak ve aldatmak için, «sarı sendika» denilen ve işverenin adamları, casusları tarafından yönetilen bir takım sendikalar kurdurtma yoluna gitmiştir. Bilinçli işçi bunu derhal farkeder ve karşısına çıkar; kendi sendikası içinde hem işverene, hem de bu sarı sendikalara karşı savaşını sürdürür. Sendikası işçi olmamalıdır.

S. 2 — Bugün herkes sendika kurabilir ve greve gidebilir mi?

C. 2 — Hayır! Sendika kurma hakkı önce İş Kanunu kapsamına giren işçilere, sonra da devlet personeline tanınmışsa da, grev konusunda birtakım kısıtlamalara gidilmiştir. Örneğin, memurların sendika kurma hakkı vardır da, grev yapma hakkı yoktur.

S. 3 — TIP, Sendikalar Kanunundaki kısıtlamaları kaldıracak mı?

C. 3 — Evet! Bütün çalışanlara, sendika kurma, sendikaya

girme ve grev yapma hakkı tanıyacaktır. Aksi halde, sendika kurma hakkının bir anlamı kalmaz.

S. 4 — Sendikaların amacı, sadece emekçilere iktisadi ve sosyal haklar sağlamak mı olmalıdır?

C. 4 — Hayır! Sendikalar, aynı zamanda, Türkiye'nin bugünkü dâvalarını da gözönünde tutmak, üyelerini sınıf açısından eğitmek ve bilinçlendirmek zorundadırlar. Emekçi halk yığınlarını, siyasi bağımsızlığı koruma, Anayasamıza sahip çıkma, ekonomik ve sosyal kalkınmayı hızlandırma, sömürmeye engel olma gibi amaçlar yönünde birleştirecek çalışma yapmak zorundadırlar. Böylece işçiler, toplumun temel yapısının demokratik yoldan değişmesinde ilerici ve ilerletici bir güç haline geleceklerdir.

S. 5 — Sendikalarımızı ilerici ve ilerletici bir güç olmaktan alakoyan engeller nelerdir?

C. 5 — Özellikle Amerikan sendikalarını örnek tutmak; yardım koparmak amacıyla yabancı sendikalara bağlanmak; demokratik usûl ve uygulamalardan uzaklaşmak; kanunun tanıdığı hakları ve yetkileri kullanmaktan kaçınmak; işçiyi sadece «zam» yemiyle avutmak ve oyalamak; işverenden rüşvet alıp, işçiyi uyutmak; millî dâvalarda «işçi politikasının dışındadır» diyerek, işçiyi ana dâvalardan uzakta tutmak, sendikacılığımızın gelişmesini önleyen en önemli engellerdir.

S. 6 — Grev yapan işçiler ne gibi haklara sahiptirler?

C. 6 — Şu haklara sahiptirler:

- 1) İşyerini ellerinde tutmak,
- 2) Makinaların, âlet ve edevatın, malzemenin, yardımcı maddelerin, yapılmış eşyanın işyerinden çıkarılmasını ve satışını önlemek,
- 3) İşyerinin çevresinde topluca bulunmak,
- 4) İşyerine yeni işçi alınmasını önlemek,
- 5) Kanunî greve saldıran olursa, onları defetmek,

6) Sendika liderinden başka kimseyle temasta bulunmamak.

Grevin kanuna uygunluğu demek, özel kanunlara değil, Anayasaya uygunluğu demektir.

S. 7 — İşyerlerine girip çıkarken işçilerin üzeri aranmaktadır. Böyle bir kanun var mıdır?

C. 7 — Hayır! İşçilerin üzeri aranamaz. Bir kimsenin üzeri ancak, yargıç kararıyla aranabilir. İşçiye hırsız gözüyle bakan bir işveren, kanun karşısında suçludur. Böyle durumlarda, sözleşme tek taraflı olarak feshedilebileceği gibi, işveren hakkında da derhal dâva açılabilir.

S. 8 — İşverenler, işçileri topluca işten atabilirler mi, işyerlerini diledikleri zaman kapatabilirler mi?

C. 8 — Bugün yürürlükte bulunan 274 sayılı Toplu İş Sözleşmesi, Grev ve Lokavt Kanununa göre, işverenin lokavt hakkı vardır. Ancak TİP'e göre bu kanun, Anayasanın sosyal devlet anlayışına aykırı olduğu için, TİP, lokavtı bir hak olarak tanımaz ve bu kanunun bir an önce kaldırılması için çalışır.

S. 9 — TİP'in görüşüne göre, devlet, vatandaşa iş bulmak zorunda mıdır?

C. 9 — Evet! Anayasamız bunu emreder. Devlet, işsizliği doğuran ekonomik ve sosyal engelleri ortadan kaldırmak, herkese kendi gücüne göre iş vermek zorundadır.

S. 10 — İşçi Partisi iktidara gelse neyi değiştirecek? Gene işçiler ezilecek değil mi?

C. 10 — Hayır, işçiler ezilmeyecek. Emek esasına göre düzenlenmiş bir toplumda sadece beleşçiler, kapkaççılar, vur-guncular, çalışanların sırtından geçinen asalak takımı te-dirgin olacaktır. Dünya nimetleri, onları yetiştirenlerindir, üretenlerindir. TİP'in iktidara gelmesi demek, işçilerin refaha kavuşmaları demektir.

S. 11 — TİP iktidarında mecburi çalışma uygulanacak, deniliyor. Doğru mu? Çalışma düzeni ne olacak?

C. 11 — Çalışmak esastır. Herkes kendi gücü, yeteneği ve bilgisiyle bağdaşan bir işte çalışacaktır. Ancak bu çalışma, çalışanı yüceltici, doyurucu, zevkli, memnun edici bir çalışma olacaktır. Herkes bilecektir ki, çalıştığı oranda rahat ve huzur içinde yaşıyacaktır. Herkes bilecektir ki, yaptığı işin geliri kendi refahı ve mutluluğu için sarfedilecektir. Herkesin kendi refah ve mutluluğu, insanca yaşaması için çalışması, mecburi çalışma demek değildir. Mecburi çalışma, başkasının kesesini doldurmak için çalışmadır. Yani, bugünkü düzende olduğu gibi... Bugünkü düzende çalışmayanlar veya çalışmıyor görünenler, başkasının sırtından geçinenlerle mirasvedilerdir. Bunun dışında herkes, karnını doyurmak için bir iş peşinde koşmaktadır.

S. 12 — TİP, emekçilere başköşede yer verdiğine göre, emekçileri her yönden güvenlik içinde yaşatmak için neler yapmayı düşünmektedir?

C. 12 — TİP kısaca şunları yapacaktır:

- 1) Sosyal sigortaları, yani ölüm, işsizlik, ihtiyarlık, sakatlık, hastalık, analık sigortalarını bütün şekilleriyle kuracak, kurulmuş bulunanları genişletip geliştirecek, kuruluş ve işleyiş giderlerine devletin katılmasını zorunlu kılacaktır.
- 2) Emegiyle geçinen bütün sınıf ve tabakaların, özellikle henüz sosyal sigortaların içine alınmamış olan ırgatlar, küçük topraklı köylüler, zenaatkârlar, küçük esnaf, dargelirli serbest meslek sahipleri ile yüksek öğrenim gençliğinin sağlık ve sosyal güvenliğini korumak amacıyla gereken tedbirleri alacaktır.
- 3) «İşçiye uygun iş, işe uygun işçi» esasına göre hareket edecek, çocukları, gençleri ve anneleri ayrıca koruyacaktır.
- 4) Yaşı veya sağlık durumu dolayısıyla çalışamayacak haldeki yurttaşın huzur içinde yaşaması için gerekli yardımı yapacaktır.

- 5) İlkokul çağındaki çocuklar kesinlikle çalıştırılmıyacaktır. Daha büyük çocuklar ise, yarım gün çalışıp, yarım gün de meslek eğitimi göreceklendir.
- 6) Çalışan kadınların altı yaşına kadarki çocuklarının, annenin işyerinde açılacak çocuk yuvalarında ve bebek evlerinde bakımları sağlanacaktır.
- 7) İşe alınmada ve ücret tespitinde din, ırk, mezhep, politik inanç ve sabıkalı gibi ayırımlar yasaklanacaktır.
- 8) Aynı işi görene aynı ücret verilecek, kimse kayırlı olmayacaktır.
- 9) Çalışma haftası beş gün veya 40 saat olarak uygulanacaktır. İşyerlerinde işçiler okutulacaktır.
- 10) İşçinin terfi, çalışmasına ve kıdemine göre yapılacak, keyfe ve zevke bırakılmıyacaktır.
- 11) Çalışan, işini hakkıyla yapan işçinin, «acaba işten atarlar mı?» diye bir korkusu olmayacaktır.

S. 13 — «Herkesine emeğine göre gelir verilecek» deniliyor. Bu ne demek?

C. 13 — Yani ücretler, işin çeşidine, emeğin cinsine, azlığına ve çokluğuna göre tespit edilecektir. Hangi iş kolunda olursa olsun, en az ücret, bir insanın ana ihtiyaçlarını karşılayacak kadar olacaktır.

S. 14 — Peki, memurlar için ne düşünüyorsunuz?

C. 14 — Memurlar da, işçiler gibi, emekleri, işlerinin çeşidi, diplomaları, bilgileri, kıdemleri gözönünde tutularak, kanunun kendilerine tanıdığı bütün haklardan yararlandırılacaklardır. Memurların terfi işlerinde keyfi hareket ve iltimas önleneyecektir. Toplu sözleşme ve grev haklarından yararlanmalarını önleyen kanun ve kararname yürürlükten kaldırılacaktır.

S. 15 — TİP iktidarında küçük esnaf ve zenaatkârın durumu ne olacak?

C. 15 — Küçük esnaf ve zenaatkâr, aşağıdaki şekilde kurulacaktır:

- 1) Küçük esnaf ve zenaatkârın kredi, hammadde ve pazarlama gibi önemli derhali derhal halledilecektir.
- 2) Bu emekçilerin, üretim ve satış kooperatifleri veya başka uygun biçimlerde örgütlenmeleri teşvik edilecektir.
- 3) Bu örgütlerin, demokratik yollarla, kendi kendilerini yönetmeleri sağlanacaktır.
- 4) Emekten yana plân, vergi, iş, eğitim ve sağlıkla ilgili yasaların tarafsız hükümleri dışında, bu örgütlere asla karışılmayacaktır.
- 5) Bu örgütlerin temsilcileri, devletin, küçük sanayi ve el sanatları ile ilgili karar organlarında söz sahibi olacaklardır.
- 6) Çırac ve kalfaların mesleki ve kültürel eğitimleri için kolaylıklar sağlanacaktır.

S. 16 — Berberi, bakkalı, aktarı, manavı devletleştirecek misiniz?

C. 16 — Hayır! Bunlar, kuyruklu yalanlardır. Sadece, işçi ve kalfa çalıştırıp da bunlara emeklerinin karşılığını ödemen, onların sırtından ve çalışmadan para kazanan kimse-lerin bu sömürüleri alınacak tedbirlerle önenecektir.

VII EĞİTİM

S. 1 — Eğitimde eşitlik nasıl sağlanacak?

C. 1 — İlkokuldan üniversiteye kadar bütün eğitim ve öğretim kademeleri herkese açık olacaktır. Bütün okulların her türlü ihtiyacı devletçe sağlanacak; çocuklarımız, bu olanaktan yararlanarak, zekâ ve yeteneklerine göre, diledikleri okullarda okuyabilecekler, elde ettikleri bilgiyle yurtlarına hizmet edeceklerdir. Bugün yüksek tahsil, varlıklı sınıfların çocukları içindir ve verilen bilgi de, varlıklı sınıfları hep iktidarda tutacak bilgilerdir. Okullar ve Üniversiteler halk okulları ve üniversiteleri haline getirilecek, devrim için eğitim programı uygulanacaktır.

S. 2 — Türkiye'de işçilerin ve köylülerin büyük bir çoğunluğu okuma yazma dahi bilmemektedir. Bu yüzden, kendi hak ve çıkarları için mücadele edememektedir. Bugüne kadar iktidara gelenler, emekçi halkımızı bu durumdan niçin kurtarmamışlardır?

C. 2 — Bugüne kadarki iktidarlar, hâkim sınıfların iktidarlarıdır. Hâkim sınıfların bütün derdi, emekçi sınıfları cahil bırakmak, kör bırakmak, sonra da iliğine kadar sömürmektir. Okulların, kitapların, her türlü okul malzemesinin paralı

oluşu, orta ve yüksek okulların büyük şehirlerde kuruluşu bu yüzdendir. İşçiler ve köylüler okuyup uyanırlarsa, hâkim sınıfların saltanatı sona erer. Köy Enstitülerini bu korkuyla kapatmışlardır. Hâkim sınıfların Millî Eğitim bakanları içinde, «halk okursa, idaresi zorlaşır» diyenler bile vardır.

S. 3 — TİP işbaşına gelince bu durumu nasıl değiştirecek?

C. 3 — TİP, işçilerin, köylülerin, dargelirlilerin partisidir. TİP işbaşına gelince, eğitim çarkı işçiler, köylüler ve bütün emekçiler için dönecektir. Köy, kasaba ve şehirlerde, iş eğitimi esasına göre bol sayıda okul, kurs açılacak, ayrıca akademi ve üniversitelerin sayısı arttırılacaktır. Devletin açtığı öğrenci yurtlarında, köy çocuklarının her türlü ihtiyacı karşılanacaktır.

S. 4 — TİP iktidara gelince, özel okulları kapatacak mı?

C. 4 — Özel okulların hepsi, Anayasa gereğince, devletleştirilecektir.

S. 5 — TİP, köy enstitülerini yeniden açacak mı?

C. 5 — Köy enstitüleri, uygulamadaki aksaklıkları ve eksiklikleri gözden geçirilerek ve daha olgun hale getirilerek yeniden açılacaktır. Bu konu, genel eğitim plânı içinde ele alınacaktır.

S. 6 — Sinema, tiyatro, edebiyat, sanat ve güzel sanatlar konusunda TİP'in görüşü nedir?

C. 6 — Bugün halka gösterilen filimler, halka okutulan kitaplar, tiyatroların çoğu, sermaye çevresinin, yani hâkim sınıfları, iktidarının devamına yarayacak ve halkın bilinçlenmesini önleyecek niteliktedir. Hele sinema, tamamen kapitalizmin ve emperyalizmin hizmetindedir. Filimler de, kitaplar da çocukların ve halkın kafasını bozmakta, onları köleleştirmektedir. Emekçi halktan yana edebiyatçılar ve sanatçılar baskı altında tutulmaktadır. Bütün bu sanat ve edebiyat dallarını başıbozukluktan kurtarmak, emekçi halka hizmet eder, emekçi halkı yetiştirir duruma sokmak için kısaca şunlar yapılacaktır:

- 1) Sosyal adalet, kardeşlik ve barış fikrini geliştiren, öğretici filimlerin gevrilmesi teşvik edilecektir.
- 2) Her yerde, hem sabit perdeli salonlar açılacak, hem de gezici perdeler ve makineler devletçe sağlanacaktır.
- 3) Emperyalist amaç taşıyan yabancı filimler yurda sokulmayacaktır.
- 4) Bölge tiyatroları kurulacak, bellibaşlı merkezlerde tiyatro okulları açılacaktır.
- 5) Tiyatro yazarlığı teşvik ve destek görecektir, güçlü tiyatro yazarı yetişmesine çalışılacaktır.
- 6) Üstün nitelikteki edebî eserler devletçe bastırılacak, kurulan dağıtım örgütleriyle yurdun her yanına dağıtılması sağlanacaktır. Yazarların, sanatçıların kendi dallarında ilerlemeleri için gerekli maddi olanak devletçe sağlanacaktır.
- 7) Bellibaşlı merkezlerde akademiler, müzeler açılacak, resim sergilerinden herkes yararlanacaktır. Folkloru büyük önem verilecek, halkın birikmiş kültür zenginliği işlenerek halka sunulacaktır.
- 8) Mutlu azınlığın gönül eğlencesi olan sanat ve edebiyat teşvik ve destek görmeyecek; geniş emekçi kitlelerini yetiştireci, yüceltici, kardeşliğe ve insan sevgisine, barışa yöneltici durum ve seviyedeki sanat ve edebiyatın gelişmesi için her türlü olanak sağlanacaktır.
- 9) Okul ders kitapları yeniden yazılacaktır .

VIII

SOSYAL GÜVENLİK

S. 1 — Yoksul yurttaşlarımız, hele de köylüler doktorsuzluktan ve ilâcsızlıktan kırılıyor, hastane kapılarında sürünüyor. Hastane, doktor, ilâç işi ne olacak?

C. 1 — TİP iktidara gelince, bütün yurttaşların sigortalı olmasını sağlayacaktır. Bunun için de hastane sayısı arttırılacak, doktorluk ve eczacılık devlet eliyle yürütülecektir. Özel muayenehaneler kaldırılacaktır. Köyler için sağlık ekipleri kurulacak; merkeze bağlı bu ekipler, hastanelerin yükünü hafifletecektir. Dispanserler halkın hizmetinde olacak, halk sık sık sağlık muayenesinden geçirilecektir. İş ve beslenme durumu da buna uygun şekilde yürütüleceğinden, hastalıklar önenecek, ölüm oranı düşecektir. Bu arada, çok sayıda doktor ve sağlık memuru, hemşire, hastabakıcı yetiştirilecektir.

S. 2 — Büyük şehirlerimizde, lüks apartımanların yanbaşında, susuz, ışıksız, helâsız, kanalsız gecekondu durmadan çoğalmaktadır. Bunun sonu nereye varacak?

C. 2 — Bu durum, zengini daha zengin, fakiri daha fakir yapan sömürü düzeninin ve politikasının bir sonucudur. Top-

raksız veya az topraklı köylülerimiz, iş bulma umuduyla büyük şehirlere akın etmektedirler. Gecekondu bu yüzden hızla çoğalmaktadır. Toprak reformuna karşı olan iktidarlar, yoksul köylüyü gecekondulardan da kovmak için baskı yoluna gitmektedirler. Fakat bunu önlemeye güçleri yetmemekte; gecekondu halkının oyunu alabilmek için, seçimler arefesinde, şatafatlı tapu dağıtma törenleri düzenlemektedirler. Gecekondu denilen açlık ve sefalet yuvalarının yanbaşında yükselen apartmanlar, işçinin ve köylünün nasıl sömürüldüğünü göstermektedir. Diyelim ki, gecekondu halkı günde 20 lira kazanıyorsa, apartman ağaları günde 20 bin lira kazanmaktadırlar. İşte, yoksul emekçi halkla varlıklı tabaka arasındaki uçurum bu kadar derindir. TİP, bu düzeni mutlaka değiştirecektir. Gecekondu sayısının artması, sosyal adaletsizliğin gündengüne arttığını gösterir.

S. 3 — Şehirlerde yerleşme konusunda TİP neler düşünümektedir?

C. 3 — Toprak reformu yapıp da köylü toprağa kavuşturulunca ve toprağın verimi artırılınca, köylerden şehirlere akın önlenecektir. Çünkü köylüler, ya topraksızlıktan, ya da emeklerinin karşılığını alamamaktan şehirlere akın etmektedirler. Ayrıca, sanayileşmeye hız verileceğinden, şehirleşme buna uygun bir şekilde gelişecektir. Bugün, iş alanları, belirli şehirlerde toplanmıştır. Bölgesel kalkınma planı uygulandığı takdirde, her bölgede yeni iş alanları açılacaktır. Bu da, yoksul işçi ve köylünün gurbetlerde dolaşmasını önleyecektir.

S. 4 — TİP işbaşına gelince gecekonduları yıkacak mı?

C. 4 — TİP'in amacı, her aileyi bir yuvaya kavuşturmaktır. TİP, gecekonduları yıkmayacak, buralara okul, yol, su, elektrik gibi imkânlar sağlayacaktır.

S. 5 — Diyelim ki, çalışırken sakatlanan emekçiyi kanun biraçık koruyor. Peki, bugün sokağa atılmış durumda olan

anadan doğma körler, kötürümler, yatalaklar için TİP ne düşünüyor?

C. 5 — TİP'in kuracağı düzende hiç kimse sahipsiz ve sokakta kalmıyacaktır. Kör olsun, sağır olsun, kötürüm olsun. bütün vatandaşlar saygıya değer insanlardır. Sakat olup da, çalışabilecek durumda bulunanlar için uygun işyerleri açılacak ve bunların yaptıkları şeyler değeri pahasına satılarak, geliri o işyerinde çalışanlara verilecektir. Ayrıca bunlar, devletin koruyuculuğu altında yaşayacaklardır. Hiç çalışmıyacak durumda olan sakatlar ise, devletin kurduğu yuvalarda, dinlenme evlerinde, kimseye avuç açmadan, acı çekmeden yaşayıp ömürlerini dolduracaklardır. Kaldı ki emekçilerden yana olan bir düzende sakatlıklar azalacak ve dilenme diye bir şey olmayacaktır. Dilenmek ve acı çekmek, sahipsiz kalmak, insanoğlu için en büyük felâkettir.

IX ADALET

S. 1 — **TİP** iktidara geldiği zaman, kanunlarda ne gibi değişiklikler yapacaktır?

C. 1 — Şu değişiklikleri yapacaktır:

- 1) Ölüm cezası kaldırılacaktır.
- 2) Anayasamızın özüne aykırı düşen faşist maddeler temizlenecektir.
- 3) Sıkı Yönetim Kanunu, Anayasamızın hukuk devleti anlayışına göre yeniden düzenlenecektir.
- 4) İş Kanunu, Fikir işçileri kanunu, İcra ve iflas kanunu, Borçlar kanunu, Medeni kanun ile Sendika - Grev - Lokavt ve Toplu sözleşme kanunlarında, **TİP**'in amacına aykırı düşen hükümlerde değişiklikler yapılacaktır.

S. 2 — **TİP**, sanıkların haklarını korumak için ne gibi tedbirler alacaktır?

C. 2 — Şu tedbirleri alacaktır:

- 1) Soruşturma sırasında sanığın işkenceye uğraması kesinlikle önlenecektir.

2) Ceza Usulü Muhakemeleri Kanununun 104. maddesi Anayasamızın 30 uncu maddesi ışığında değiştirilecektir. Çünkü bu madde, içindeki «devlet veya hükümet nüfuzunu kıran, asayiş bozan ve adaba aykırı olan suçlarda» ibaresi yüzünden, ilgili makamlara, sanığı tutuklama yetkisi vermektedir. Oysa bu, **Anayasamızın** «kişi güvenliği teminatı» na aykırıdır. Böylece, tutuklama yetkisinin kötüye kullanılması önlenmiş olacaktır.

3) Yargılama sonunda suçsuz olduğu anlaşılan sanığa, eğer tutuklu olarak yargılanmışsa, uğradığı zararın tam karşılığı devletçe ödenecektir. Her ne kadar bu yolda bir kanun yapılmış ise de noksandır, zararın tam karşılanması mümkün değildir.

S. 3 — **TİP** iktidara gelince, sabıkalı durumdaki vatandaşın yeniden topluma kazandırılması için neler yapacaktır?

C. 3 — Şunları yapacaktır:

- 1) Cezaevleri birer okul durumuna sokulacak, iş esasına dayanan bir infaz sistemi uygulanacaktır.
- 2) Suçlu ve suça yönelmiş çocuklar konusu önemle ele alınacak ve bu çocukların kurtarılmasına çalışılacaktır.

S. 4 — Avukatlık mesleğinde bir değişiklik yapılacak mı?

C. 4 — Avukatlık mesleği, «kamu hizmeti» amacına uygun bir şekilde yeniden düzenlenecektir. Avukatlık, sosyal hizmet sayılacaktır. Bunun için de, avukatların sosyal sigortalardan yararlanmaları yönüne gidilecektir. Herkes, «Avukatlar Birliği»ne başvurarak, istediği avukatı kendisine vekil seçebilecektir. Avukatlık ücreti, «Avukatlar Birliği» tarafından ödenecektir.

S. 5 — **TİP** iktidara gelse, vatandaş gene mahkeme kapılarında sürünmeyecek mi?

C. 5 — Hayır! Çünkü:

- 1) İnsanları suça zorlayan sosyal düzensizlik giderilmiş olduğundan, suç ve suçlu sayısı ve de çeşidi azalacaktır.
- 2) Hukuk ve ceza yargılama kanunları yeniden ele alınacağından, vatandaşın, «mahkeme kapılarında sürünmek» diye bir korkusu kalmıyacaktır.
- 3) Toprak, vergi ve eğitim reformları yapılacağı için, mahkemelerde yıllardır sürüp giden dâvalar kendiliğinden ortadan kalkacaktır.
- 4) Para nüfuzu ortadan kalkacağı için, hileli yollara başvurularak mahkemelerin boşuna uğraştırılması ve sahipsiz vatandaşın perişan edilmesi önlenmiş olacaktır.
- 5) Kırtasiyecilik kesinlikle önlenecek, mahkemelerde görevli memurlar işleri daha çabuk bitireceklerdir.
- 6) Halkın okullardan geçmesine öncelik verileceği için, mahkemelerle vatandaşlar arasında dolaplar çeviren birtakım açığözlere fırsat verilmemiş olacaktır.

X DİN

S. 1 — «TİP iktidara gelince dini kaldıracak, camileri kapatacak» diyorlar; doğru mu?

C. 1 — Bu yalanları, emekçi halkı TİP'den uzaklaştırmak için uydurup yayıyorlar. TİP, vatandaşın dinî inanç ve mezhep özgürlüğüne büyük saygı duyar. TİP, dini politikaya âlet eden sahtekârların, dindar vatandaş aldatmasının önüne geçecektir.

S. 2 — TİP, din ve mezhep kavgalarına son verebilecek mi? Bu konuda nasıl bir değişiklik yapacak?

C. 3 — Din ve mezhep kavgaları, bizim gibi geri kalmış ülkelerdeki bozuk sosyal düzenin bir sonucudur. Din ve mezhep kavgalarını kışkırtanlar, hâkim sınıflardır. TİP iktidara gelince, müslüman cemaatin diyanet işleri teşkilâtına bütün mezheplerden din adamları tayin edilecektir. Müslüman olmayan cemaatlerin diyanet ve vakıf işleri, uluslararası anlaşmalara, Anayasamızın vicdan ve din özgürlüğü ilkelerine uygun biçimde görülecektir. Esasen, TİP iktidara gelince emperyalistler defolup gideceğinden, onların yerli or-

taklarına fırsat verilmeyeceğinden, halk okutulup eğitileceğinden, mezhepler arası çekişmeler kendiliğinden ortadan kalkacaktır.

S. 3 — TİP iktidarında dinî müesseselerin ve din adamlarının durumu ne olacak!

C. 3 — Sosyalist bir düzende, gerçek din adamlarına saygı duyulur. Bağımsızlıkları için savaşan Güney Amerika ülkeleri, Vietnam ve Cezayir'de olduğu gibi, gerçek din adamları, sosyalistlerle birlik olmuşlardır ve sömürücüleri yurtlarından kovmak ve emekçilerin iktidara gelmesini sağlamak için savaşmaktadırlar. Halkın dinî inancını kötüye kullanmayan gerçek din adamlarının ve müesseselerinin sosyalist düzende itibarı artacağından, durumları da bugünkünden iyi olacaktır.

XI

DIŞ POLİTİKA, NATO, AMERİKA, İKİLİ ANLAŞMALAR

S. 1 — TİP iktidara gelince nasıl bir dış politika izlenecektir?

C. 1 — Dış politika ile iç politika bir bütündür, ayrılmaz. Sömürü düzeni üstüne kurulmuş iktidarlar, bu düzeni devam ettirmek için, ister istemez, sömürücü devletlerle işbirliği yaparlar, ve işbirliği yapılan devletin egemenliği altına girerler. «Kapitalist olmayan yol», dış politikada bağımsızlığı gerektirir. TİP, hiçbir yabancı devletin, iç ve dış politikamıza karışmasına izin vermiyecektir. Türkiye, yabancı üs ve tesislerden temizlenmiş, kendi gücüyle kalkınmış, tam bağımsız, sosyalist bir ülke olacaktır.

S. 2 — Amerikalılar daha ne zamana kadar Türkiye'de kalacaklar? İşgal ettikleri 35 milyon metrekaare arazimiz için icar bedeli alınmakta mıdır?

C. 2 — Amerikalılar yurdumuza, CHP iktidarı günlerinden bugüne kadar yapılan gizli veya açık ikili anlaşmalarla girmişlerdir. Bu anlaşmalardan bir kısmı NATO ile ilgilidir, bir kısmı da doğrudan doğruya Amerika ile bizim işbirlikçi

İktidarlar arasında imzalanmıştır. Memleket bu iktidarların eline bırakıldıkça, onlar da Amerikalıyı memlekette bırakacaklardır. TİP'in işi bu bakımdan çetindir. Çünkü çıkarlarını Amerika'nın yurdumuzdaki çıkarlarıyla birleştirenler, iktidarı emekçi sınıflara ve onların partisi TİP'e vermemek için olanca güçlerini ve hilelerini kullanmakta, her kötülüğü bu halka reva görmektedirler. Amerika'nın işgal ettiği 35 milyon metrekare vatan toprağımız, Amerika'ya bedava verilmiştir. Amerika, girdiği yerden kolay kolay çıkmadığına göre, İkinci Kurtuluş Savaşımız gittikçe şiddetlenecek demektir.

S. 3 — Amerika ve NATO, bize para, malzeme ve silâh yardım yapıyor. Neden Amerika'ya karşı çıkıyorsunuz? Bizi NATO'dan çıkarıp, Amerika'dan koparıp, Rusya'nın kucasına mı atmak istiyorsunuz?

C. 3 — Amerika, emperyalist bir devlettir; geri kalmış ülkeleri sömürmezse yaşayamaz. NATO ise bir barış ve savunma örgütü değil, Amerika'nın dünya yüzündeki çıkarlarını korumak amacıyla kurulmuş bir saldırı paktıdır. Türkiye'yi NATO'ya sokanlar, kendi iktidarlarını garantiye almak için bunu yapmışlardır. Amerika'nın geri kalmış ülkelere yaptığı gibi görüldüğü yüksek faizli ve ağır şartlı para yardımı, o ülkeleri Amerika'ya bağımlı duruma sokmağa çalışan kompradorların, aracılının cebine gitmekte, faizini de emekçi halk ödemektedir. Silâh yardımının içyüzü ise Kıbrıs olaylarında ortaya çıkmış, Amerika'nın Türkiye'ye yaptığı silâh yardımının Türkiye'nin milli çıkarları ile ilgili olmadığı anlaşılmıştır. Türkiye, Amerika izin vermediğinden gönderilen bu silâh ve malzemeyi kendi çıkarı için kullanmamıştır. Emperyalist ülke ile işbirliği yapan geri kalmış her ülke mutlaka bağımlı hale gelir, sömürge olur. Amerikan emperyalizmine karşı çıkmak, NATO'dan ayrılmak, mutlaka Rusya'nın kucasına düşmek demek değildir; tam bağımsız olmak demektir. Nitekim Atatürk zamanında Tür-

kiye ne Amerika'ya, ne de Rusya'ya bağlı olduğu halde, yıllarca kendi bağımsızlığını korumasını bilmıştır. Ayrıca, bugün dünyada, NATO'ya girmediği ve Amerika'nın kucasına düşmediği halde Rusya'ya karşı da bağımsızlığını koruyan birçok devlet vardır. İle de Amerika'ya bağlı kalmayı isteyenler, yurt içinde kendi sömürü düzenlerini sürdürmeyi düşünen hâkim sınıflar ve işbirlikçilerdir. NATO'nun bugün daha çok Türk emekçi sınıflarını sömürenlerin bekkilliğini yapmakta olduğunu unutmamak gerekir.

S. 4 — Türkiye'deki Amerikan üs ve tesislerinin sayısı ne kadardır? Buralara Türk subay ve hâkimleri girebilir mi?

C. 4 — Bugün Türkiye'de 100 kadar AMERİKAN üssü vardır. Bunlar hem de, Adana, Ankara, İzmir, Manisa, Diyarbakır, Erzurum, Konya, İskenderun, Karamürsel, Samsun ve Trabzon gibi en önemli şehirlerimizde yoğun olarak bulunmaktadır. Bu üslerin bir kısmı NATO'ya ait, bir kısmı ise doğrudan doğruya Amerikaya aittir. Bu Amerikan üslerine hiç bir türk subayı, hâkimi, milletvekili hatta Cumhurbaşkanı giremez. Bu üslerdeki çalışmalar Türk Hükümetinin kontrol ve bilgisi dışındadır. Bu üslerden kalkan casus uçakları düşürüldükten sonra Türkiye'de duyulmuştur. Beyrut'a indirilen paraşüt;ü kıtalarının bu üslerden sevkedildiği hatıralardadır. Bunun en yeni örneklerinden biri de Diyarbakır üssüdür: Amerikalılar, Diyarbakır üssüne hiçbir Türk'ü ve Türk subayını sokmamışlar, «burası Amerika'nın emrindedir» demişlerdir. Diyarbakırlılar ise, Amerikalıları şehre sokmama kararı almışlardır. Amerikan Hava Kuvvetlerine bağlı üs ve tesislerde Türk veya NATO bayrağı değil, yalnız Amerikan bayrağı sallanır.

S. 5 — İkili anlaşmaların sayısı ne kadardır?

C. 5 — İkili anlaşmaların sayısı 54'dür. Bunlardan 3 tanesi, 1950 yılından önce, yani CHP iktidarı zamanında; 31 tane-

si 1950-1960 yılları arasında, yani DP iktidarı zamanında; 20 tanesi 1960-1965 yılları arasında, yani Millî Birlik ve A.P. nin de bulunduğu koalisyon hükümetleri zamanında imzalanmıştır.

S. 6 — Türkiye, NATO'dan ayrılmakla ne gibi faydalar sağlayacaktır?

C. 6 — İlk akla gelen faydalar şunlardır:

- 1) Amerika'ya bağımlı yaşamaktan kurtulacağız.
- 2) Yer-üstü ve yer-altı servetlerimiz bize kalacak.
- 3) Emperyalistlerin pazarı olmaktan çıkacağız.
- 4) Amerika'dan destek ve yardım gören hâkim sınıflar etkisiz hale gelecek.
- 5) Böylece, Anayasa düzenini gerçekleştirmemiz mümkün olacak.
- 6) 34 milyon nüfusun 32 milyonu adam gibi yaşama olanağına kavuşacak.
- 7) Herkesin işi, yuvası, eğlencesi, dinlenmesi, huzuru, mutluluğu olacak; bazı zavallılar, memleketi hor görme alışkanlığından kurtulacak.
- 8) Sanayimiz, sanatımız, edebiyatımız, halkımız, dünya halkları yanındaki itibarımız gerçek yerini alacak; dünya yüzünde ilk kurtuluş savaşını veren ülke olma imtiyazımız korunacaktır.

Çektığımız bütün sıkıntılar, Amerika'nın sırtımıza binmiş olmasındandır.

S. 7 — Güntü dolmadan NATO'dan nasıl çıkılır?

C. 7 — NATO'da kiracı olarak kalmadığımızı göre, ayrılmamızın süreyle ilgisi yoktur. Amerika'nın dünya yüzündeki çıkarlarını savunmamız veya bu çıkarların bekliliğini yapmamız için bizi hiç kimse icbar edemez. Bağımsızlığımız elden gidiyor gerekçesiyle NATO'dan ayrılacağımızı bildiririz. Amerika, NATO üyesi olmayan bir ülkeye giremeyeceğine, girmişse çıkıp gideceğine göre, ayrılacağımızı bildirdikten sonra derhal çıkıp gitmezse, o zaman da Türk halkı

gereğini yapar. Biz, dünya yüzünde, ilk kurtuluş savaşını vermiş bir halkız. «NATO'ya hayır!», TİP tarafından başlatılmış ve halkımıza malolmuştur. Kısa zamanda bu mücadele, daha güçlü ve etkili bir direnmeye dönüşecektir.

S. 8 — Amerikan 6. Filosu Türkiye'de istenmediğine göre, hükümet mi davet ediyor, yoksa kendisi davetsiz mi geliyor?

C. 8 — 6. Filo, Amerika'nın Ortadoğu'daki çıkarlarının candarmasıdır. Amerika ile işbirliği yapmış olan gerikalımlı ülkelerin iktidarları, 6. Filo'nun ziyaretlerini baştan kabul etmiş demektirler. İkili anlaşmalar ve üsler, 6. Filo'nun ziyaretlerini oldu-bitti haline getirmiştir. Meselâ, AP iktidarının başı Süleyman Demirel'in açıkca da söylediği gibi, iktidar, 6. Filo'ya «Türkiye'ye gelme!» diyemez. Bu sözdeki incelelik, Türkiye'nin içinde bulunduğu acıklı durumu bütün çıplaklığıyla gözler önüne sermektedir. Hâkim çevrelerin yapmak istemediğini ve yapamadığını TİP ve Türk gençliği başarmış, 6. Filo'ya «Hayır!» demiştir. 6. Filo bugün, Türkiye'ye gelmeden önce bir hayli düşünmek ve birçok tehlikeyi göze almak zorundadır.

S. 9 — Amerika aleyhine vatandaşlar tarafından gösteri yapıldığı zaman, bu vatandaşlara komünist denilmesinin sebebi ve hikmeti nedir?

C. 9 — Amerika ve onun kuyrukları, dünyanın her yerinde, yurtlarını bağımsızlığını savunanlara ve Amerikan emperyalizmine karşı çıkanlara «komünist» damgasını vururlar. Bizde de Amerika ve bunlarla işbirliği yapan hâkim sınıflar, kendilerine başkaldıran, Anayasanın tastamam ve eksiksiz uygulanmasını isteyen aydınları ve emekçileri «komünist» suçlamasıyla sindirip ezmeğe çalıştıkları için, bu hâkim sınıflarla işbirliği yapmış olan Amerika da aynı silâhı kullanmakta, sosyalist aydın ve emekçileri, gözü kapalı emekçi yığınlarına kötü göstermeğe çalışmaktadır. Mademki mem-

lekette bu kadar komünist var da, hapislerde niye hiç komünist yok? Çünkü artık yargıçlar da anladılar bunun bir oyun olduğunu.

S. 10 — «Bağımsız Türkiye!» diye bağırın vatansever yurttaşlarımızı komünist damgasıyla damgalamak isteyenler cezasız mı kalacak?

C. 10 — Vatansever kişi, hiçbir damgadan, suçlamadan, tehditten ve iftiradan korkmaz, çekinmez. Vatansızlar ve halk düşmanları, önelerine gelene komünist damgasını vurdukları için, kendilerini ciddiye alan kalmamıştır. Aslında, bir kimseye komünist diyen kişinin, mahkemeye verilirse ceza yemesi mümkündür. Mustafa Kemal'e de Bolşevik demişlerdi. Yargıtay Başkanı İmran Öktem'in cenazesine de «komünist, komünist» diye saldırdılar. Kimse ciddiye almadı. Çünkü bu suçlamaların ne maksatla yapıldığını bugün, akıbaşında herkes bilmektedir.

S. 11 — «Ne Rusya, ne Amerika... Bağımsız Türkiye!» diye haykıran vatansever emekçilere ve gençlere neden saldırılıyor? İş istiyoruz, toprak istiyoruz, ev istiyoruz diyen mâsum vatandaşlarımız neden horlanıyor.

C. 11 — Bizim durumumuzda olan bütün ülkelerde iktidarlar, vatanseverlere karşı böyle davranmışlardır, böyle davranmaktadırlar. Çünkü, bağımsızlık istemek, işbirlikçi iktidarların çanına ot tıkamak demektir. Ev, iş, toprak istemek, hâkim sınıfların saltanatına son vermek demektir. Dünyanın hiçbir yerinde, sömürücü hâkim sınıflar, iktidarı emekçi sınıflara kolay kolay devretmemişlerdir. Devlet gücü bunların ellerinde olduğu için, emekçi sınıfların demokratik yoldan iktidarı savaşları çok getin olmaktadır; ama, sonunda mutlaka zafere ulaşmaktadırlar.

XII

ÇEŞİTLİ SORULAR

S. 1 — TİP, zengini fakiri bir yapacakmış; doğru mu?

C. 1 — TİP, «emeğe göre gelir» ilkesine bağlıdır. Sözkonusu olan; hızla kalkınma içinde reformlarla sosyal adaleti ve bütün vatandaşlara fırsat eşitliğini sağlamaktır. Böylece, fakirlik ortadan kalkacaktır.

S. 2 — Rüşvet, suistimal, iltimas, nüfuz ticareti, zimmet ve benzeri yolsuzluklara nasıl son verilecek?

C. 2 — Böylesi yolsuzluklar, bozuk düzenden ileri gelmektedir. Sosyal Adaletin bulunmadığı bağıbozuk bir düzende, yarımla güveni olmayan herkes, daha iyi yaşamak için, hak etmediği kazançlar peşinde koşmaktadır. Sömürü ortamı temizlenmiş, sömürü kanalları tıkanmış bir toplum düzeninde rüşvet, suistimal, iltimas, nüfuz ticareti, zimmet gibi yolsuzluklar zamanla yokolup gidecektir. Toplum, emek esasına göre yeniden düzenlenince, birtakım çirkin yollara giderek daha iyi yaşamağa çalışmak diye birşey de kalmaz. Düzenin değiştiği bir ortamda, bu gibi işlenecek tek-tük suçlar da derhal ve şiddetle cezalandırılacaktır.

S. 3 — «Devlet elliyile fert zengin etmek» ne demektir?

C. 3 — Ülkemizdeki kapkaç düzeninde, dar gelirliilerden toplanmış devletin kasasına giren vergilerden ve devletin imkânlarından birkaç kişi faydalanırsa, buna «devlet eliyle fert zengin etmek» denir.

S. 4 — **Toprak reformunu yaptınız diyelim. Ya fabrikalar, apartmanlar hakkında ne gibi bir yol tutacaksınız?**

C. 4 — Fabrikalar, yani kamu hizmeti niteliği taşıyan büyük fabrikalar devletleştirilecektir. Bunun dışında kalanlar, plâna uygun olarak, emekçilerin denetimine alınacaktır. Apartmanlar özel mülkiyette kalacak, fakat kiralar kontrol edilecek ve düşürülecek, sosyal mesken yapımı hızlandırılacaktır. Böylece, herkesin bir yuva sahibi olması sağlanacaktır.

S. 5 — **«Adil gelir bölüşümü, sefaletin bölüşümüdür» diyorlar. Ne dersiniz?**

C. 5 — Bu, sömürü düzeninin devam etmesini isteyen kötü niyetli kimselerin uydurmasıdır. Sosyalizm sefalette değil, refahta eşitliklerdir. Bunun için de, kısa zamanda millî gelir artırılıp, refah seviyesi yükseltilecektir. TİP'in programında öngörülen reformlarla hızlı kalkınma içinde herkesin yetişip yükselmesine fırsat eşitliği tanınacaktır.

S. 6 — **TİP iktidara gelince parayı kaldıracak, diyorlar. Doğru mu?**

C. 6 — Hayır, para kalkmayacaktır. Sadece, üretim araçlarının mülkiyeti kamuya ait olduğundan, sömürü düzeni yıkılacak, paranın belirli ellerde toplanması, baskı, nüfuz, sömürü aracı olması önlenecektir. Para, kapitalist düzende tehlikelidir, her kötülüğün başıdır; fakat sosyalist düzende para, alış-verişte kolaylık sağlayan bir araçtır.

S. 7 — **TİP işbaşına gelince nikâhı kaldıracak, evlilik kalmıyacak ve çocuklar yetiştirme yurtlarında yetişecek, kardeş kardeşi tanımayacak deniliyor; doğru mu?**

C. 7 — Bu, çok alçakça söylenmiş bir yalandır. TİP, aileyi

Türk toplumunun temeli sayar. TİP'e bu iftirayı yapanlar, aslında aile ve nikâh müessesesine saygıları olmayanlardır. Sefalet yüzünden yaygın hale gelmiş olan fuhuşun kökü kazınılacak; herkesin işi, yuvası, huzuru olacağı için, geçim darlığı yüzünden çıkan aile kavgaları ve boşanma olayları azalacaktır. Herkes çocuğunu dilediği gibi yetiştirip, dilediği okulda okutacaktır.

S. 8 — **141 ve 142. maddelerin komünizme karşı olduğu söyleniyor. TİP neden bu maddelerin kalkmasını istiyor?**

C. 8 — İtalya'da, sermaye sınıflarının diktatörlüğü demek olan faşist yönetim tarafından emekçileri ve aydınları ezmek için konulmuş bulunan bu maddeleri bize CHP aktarmıştır. Bu maddeler demokrasiye ve Anayasamıza aykırıdır. Çünkü fikir ve inanç özgürlüğünü öldürmekte, emekçilerin uyanmasını önlemekte, buna karşılık, hâkim sınıfların iktidarlarını devam ettirmelerine yaramaktadır. Anayasamızın ruhuna bağlı olan TİP, bu maddelerin kaldırılması için çalışmaktadır ve çalışacaktır. Kaldı ki, Anayasanın yasakladığı hususları cezalandıran daha açık maddeler, Ceza Kanunumuzda yeteri kadar bulunmaktadır.

S. 9 — **Seçimlerde binbir dolap döndürülüyor ve fakir halk kandırılıyor. Bu şartlar altında TİP, emekçi yoksul halkın oyunu nasıl alacak?**

C. 9 — Herkes birbirini uyandıracak, dilinin döndüğü kadar gerçekleri birbirine anlatacak; TİP de kendi olanaklarını kullanarak halkın sosyalist eylem içinde bilinçlenmesinde uyanmasında, örgütlenmesinde öncülük edecek; yoksul emekçi halk birgün tamamen uyanmış, gerçekleri öğrenmiş olacak. O zaman para kuvveti de, silâh kuvveti de, binbir dolap da emekçi halkı sandık başına gitmekten ve oyunu kendi partisine vermekten alakiyamiyacaktır. Bu, elbette ki zaman ve emek ister; fakat en doğru yol budur.

S. 9 — **Düzeni değiştirmeniz iyi amma, devlet dairelerinde genç memurlar çalışmayacak mı? Biz gene devlet dairelerin-**

den kovulmıyacak mıyız? TİP, bütün memurları nasıl değiştirecek?

C. 9 — Bugünkü memurlar hâkim sınıflara hizmet ettikleri için, içlerinden halkı hor görenler de çıkmaktadır. Amma, yarın sen iktidara geldiğin zaman memur senin memurun olacak, seni hor görmeyecek, seni hor gören memuru senin devletin cezalandıracağıdır. Düzenin değişmesi demek, emekçi halkın, devlet dairelerinde çalışması veya oralarda çalışmaları kontrolü altında tutması demektir. Memurluk bir imtiyaz değil, halkın hizmetinde olması gereken bir iştir. Ayrıca, bugünkü düzende, geçimini güçlükle sağlayan memur, kendi işini sevmemekte, önüne gelene çatmaktadır. Oysa TİP'in getireceği düzende herkes emeğinin tam karşılığını alacağı için, vatandaşın hor görülmesi, kovulması diye birşey sözkonusu değildir.

S. 10 — TİP'in getireceği sosyalist idare diktatörlük müdür? Demokrasi idaresi kalkacak mı?

C. 10 — TİP'in savunduğu sosyalizm, demokratik sosyalizmdir. Yani TİP, iktidara halkın oyu ile gelecek, iktidarda halkın oyu ile kalacaktır. Böyle bir idarede diktatörlük sözkonusu olamaz. TİP'in seçimle iktidara gelmesi demek, emekçi halkın kendi kendini yönetmesi demektir ki, bunun adı da gerçek demokrasidir.

S. 11 — TİP'in sosyalizminde her şey devletin olup, herkes devlete çalışacak, diyorlar. Doğru mu?

C. 11 — Yalan! Hattâ, kuyruklu yalan! Bunu diyenler, memleketin kaymağını yeyip, emekçi halkı sömürenlerdir. TİP'in amacı, daha çok sayıda vatandaş toprağa, eve, âlet ve edevata kavuşturmak ve Anayasanın emrini yerine getirmektir. Anayasamızın 36. maddesinde yazıyor ki, «Mülkiyet, kamu yararı amacıyla sınırlanabilir. Mülkiyet hakkının kullanılmasında, toplum yararına aykırı olamaz». Ne demektir bu? Oysa ki bugün, toprakların, madenlerin, fabrikaların, apar-

tımanların, deniz kıyılarının mülkiyeti üç-beş kişinin elindedir. Bu durum, Anayasaya aykırıdır.

S. 12 — Sosyalizmin komünizmden farkı nedir?

C. 12 — Bugüne kadarki mahkeme kararlarına göre komünizm, işçilerle köylülerin birleşerek, zorla iktidarı ele geçirmeleri, öteki sınıf ve zümreleri ortadan kaldırıp, işçi sınıfı diktatorası kurmalarıdır. Sosyalizm ise, emekçi halkın demokratik yoldan iktidara gelerek, yine seçimle iktidardan gitmeyi kabul etmesidir.

S. 13 — Gazetelerde ve konuşmalarda sık sık karşılaşıyoruz: Kapitalizm, emperyalizm, burjuvazi, burjuva, komprador, işbirlikçi, oportünist, revisyonist, bürokrat, anarşizm, faşizm, gericilik, parlamentarizm, hâkim sınıflar, proleter, proletarya, sağcılık, solculuk, küçük burjuva, demagoji gibi sözlerin anlamı nedir?

C. 13 — Bu kitapta da sık sık kullanılmış olan bu sözlerin anlamları kısaca şudur:

Kapitalizm : Üretim araçlarının, yani fabrikaların, her türlü makina ve tezgâhların, bankaların, sigortaların, toprakların, madenlerin ve üretilen malın dağıtımının, yani iç ve dış ticaretin özel teşebbüs elinde bulunmasıdır. Böyle bir toplumdaki, birikmiş ve birikecek sermaye de bir avuç azınlığın elinde bulunur. Bütün bu üretim araçlarına sahip durumda olanlara «kapitalist» denir. Kapitalist, «kapital», yani «sermaye»yi elinde bulunan kimsedir. «Kapital», frenkçede «sermaye», yani «anamal» demektir. Üretim araçlarını elinde bulunduran kapitalistler, kol gücünden başka satacak hiçbir şeyi olmayan işçi sınıfını sömürür ve bu sömürü sayesinde çalışmadan, yani emek sarfetmeden geçinir, zengin olurlar; işçiler ise günlük geçimlerini zar-zor sağlar ve bütün ömürlerince işçi olarak kalırlar.

Emperyalizm : Büyük kapitalist devletlerin, başta Amerika olmak üzere, çeşitli nedenlerden ötürü geri bırakılmış, mil-

li sanayini kuramamış, bu yüzden her bakımdan güçsüz kalmış ülkeleri siyasi ve iktisadi yönden sömürmesine, boyunduruk altına almasına denir. Emperyalizm, eskiden, bir ülkeyi doğrudan doğruya askeri işgal altına alarak sömürürdü. Bugün ise perde gerisinde siyasi dalavereler çevirerek, sermaye yatırarak, ülkenin içinde kendisiyle işbirliği yapacak zümreleri besliyerek ve satın alarak sömürmekte, ancak bu şekildeki sömürüsü tehlikeye düştüğü zaman, eskisi gibi, açık askeri işgal yoluna başvurur. Bütün geri kalmış ülkeler, artık, emperyalizme karşı uyanmakta, emperyalistlerin kapalı veya açık sömürüsüne karşı ayaklanmakta ve milli kurtuluş mücadelesi vermektedirler. Yine başta Amerika olmak üzere, bütün emperyalist devletler, kurtuluş mücadelelerini bastırmak için her türlü insanlık dışı hareketlere başvurmakta ve bütün dünyada yeni bir dünya savaşının temelini atmaktadırlar. İlk milli kurtuluş savaşını vermiş olan Türkiye de bugün, bütün geri kalmış ülkelerle birlikte, TİP'in başlattığı İkinci Millî Kurtuluş Mücadelesini vermektedir.

Burjuva : «Burjuva», eskiden frenkçede, şehirlerde oturan, ticaretle veya sanayi ile uğraşan, zengin bir hayat süren kimselere denirdi. Bugün, bu kelime, yine şehirlerde oturan, bütün dünya nimetlerinden yararlanan, bütün varlıklı sınıf için kullanılmaktadır. Tüccarlar, sanayiciler, bankacılar, sigortacılar, yüksek memurlar ile yine şehirlerde yaşayan büyük toprak sahipleri bu tanıma göre birer burjuvadırlar. Bunlara «mutlu azınlık» veya «kaymak tabaka» da denir. Bu sınıf, eskiden Avrupa'da, işçileri ve sömürgeleri sömürmek pahasına da olsa, kendi ülkesinin sanayini kurmuş ve bu yüzden «millî burjuvazi» adını almıştı. Oysa Türkiye'de aynı sınıf, toprak ağaları ile birlikte, emperyalizmin yurt içindeki el-ulağı olmuş ve onun emrinde çalışmış ve hâlâ da çalışmaktadır.

Küçük Burjuva : Burjuvanın hayatına özenen veya onun gibi yaşayan, bugünkü düzenden sağladığı ufak-tefek geçici çıkarı korumaya çalışsan, yalnız kendi çıkarını düşünen, «bana dokunmayan yılan bin yaşasın», «her koyun kendi bacağından asılır» diyen orta sınıfa, yani küçük tüccar, orta memur gibi orta tabakalara «küçük burjuva» da denir. Aslında yine hâkim sınıf tarafından sömürülen bu tabakaların içinde, çıkarlarının emekçi sınıfların yanında olduğunu anlayanlar, emekçi sınıfların mücadelesinin içinde yer alırlar.

Komprador : Yukarda anlattığımız tanıma giren, yani kendi ülkesinde yabancıların uşaklığını yapan, onların mallarını satan, böylece kendi ülkesini ve halkını yabancılarla soydurtan, peşkeş çeken kimselere «bunları millî sanayii kuran burjuvalardan ayırdetmek için - «komprador» denir.

İşbirlikçi : Milyonlar kazanmak için yabancı parababalarıyla, şirketlerle anlaşarak kendi yurdunun zenginliklerini soyan kimselere «işbirlikçi» denir. Fakat asıl işbirlikçilik, emperyalist devletlerin idarecileriyle gizli anlaşmalar yaparak, kendi vatanının bağımsızlığını ona satmaktır. Tabii bu da, gene, ya kendi kişisel çıkarları için veya kendi sınıfının çıkarları için olmaktadır. Dünyada birçok işbirlikçi hükümet vardır. Bunlar, bağımsızlık için savaşan bütün ulusların nefretini kazanmışlardır.

Revizyonizm : Geniş anlamında, herhangi bir andlaşmanın ya da bir ilkenin değişen duruma göre yeniden gözden geçirilmesi, yeni durumlara uyacak şekilde değiştirilmesi demektir. Sosyalizm tarihinde ise, zamanın değiştiğini, yeni durumların ortaya çıktığını ya da başka koşullar altında bulunulduğunu ileri sürerek sosyalizmin temel ilkelerinden uzaklaşmaya revizyonizm denmiştir. İşçi sınıfı, yeni durumlara ve başka koşullara sosyalizmin uygulanması bahanesiyle büyük ihanetlere uğradığı için revizyonizm, sosyalizmde

büyük bir suçlama olmuştur. Ancak bu suçlama çoğu zaman yerinde ve haklı olarak yapılmamış, sosyalistlikleri kitaplardaki yazıları ezberlemekten ileri gitmeyen, sosyalizmin gerçek ve değişmez ilkelerinin neler olduğunu anlamayan birtakım bağınazlar, temel ilkelerden uzaklaşmadan, yeni ve başka durumlara sosyalizmi uygulayanlara ve geliştirenlere de, kendi emekçi sınıfını ülkesinin özel durumları içinde bilinçlendirerek başarıya ulaştıranlara da, birçok yerlerde ve zaman zaman revizyonist demişlerdir. Oysa bu suçlamayı yapanlar, sosyalizmi küçük bir aydın gurubunun ötesine götürememekle, işçi sınıfına mal edememekle, işçi sınıfını örgütleyerek bağımsız bir güç haline getirememekle ve ülkenin politikasında öteki sınıflardan daha ağır baskmasını sağlayamamakla, işçi sınıfına revizyonistlerden çok daha büyük kötülük yapmışlardır ve yapmaktadırlar.

Oportünizm : Politikada, ilkelere, amaçlara ve ilerideki sonuçlara bakmadan günün yarattığı fırsatlardan yararlanmaya oportünizm denir. Sosyalizm tarihinde de, iktidara geçmek için sosyalizmin bütün insansal, sınıfsal ve ahlâksal ilkelerini çiğneyen, bunun için her türlü dalavereyi, yalanı mübah sayan, «Hele bir iktidara geçelim ondan sonra düşünürüz» diyenler, ve emekçi sınıfının önderliği için çalışacakları yerde bu tutumları yüzünden hâkim sınıflarla, sömürücülerle, parabalalarıyla kompradorlarla, ağalarla ve onların politikadaki uşaklarıyla işbirliğine kadar gidenlere oportünist denir.

Demagoji : Hâkim sınıfların veya bu sınıfların politikacılarının, yöneticilerinin, inanmadıkları şeyleri inanyormuş gibi halka söylemelerine «demagoji», yani «halk kandırıcılığı», «halk dalkavukluğu» denir. Politikacıların, iktidar hırsıyla demagoji yoluna sapanlarına da «demagog» denir.

Bürokrasi : Halkın hizmetinde olması, halka hizmet etmesi gerektiği halde, tersine halkı ezen, kendisini halktan ay-

rı ve halkın üstünde bir sınıf sayan, çatık kaşlı ve eli sopalı zorba bir devlet yönetiminden yana olan, demokrasiyi, halkı ve halk yönetimini hor gören yüksek memurlar tabakasının yönetimine «bürokrasi», bu tabakada bulunan kimse- lere de «bürokrat» denir. Halkımız bunları beyler, paşalar olarak tanır. Halkımız, bu beyler ve paşalar tabakasından çok çekmiştir. CHP zamanındaki jandarma dayacağını, tahsil- dar baskısını hiç unutmamıştır ve unutamıyacaktır. Bürokratların çoğunluğu CHP'de toplanmıştır. Ancak bugün uya- nan emekçi sınıfların karşısında tutunabilmek için Ortanın Solu dalaveresiyle ortaya çıkmakta, emekçi sınıflardan yana gibi gözükerek oy toplamağa çalışmaktadır.

Anarşizm : Hiçbir düzeni sevmeyen, herhangi bir düzene girmek istemeyen, bu yüzden herşeyden önce devleti ortadan kaldırmak isteyen düşünce biçimine «anarşizm» denir. Buna inananlara da «anarşist» denir. Anarşistler genellikle kendi inançlarına uyarak kendi başlarına mücadele ederler, hiçbir örgüte girmezler. Bugün bütün dünyada cereyan eden öğrenci hareketlerinde birçok anarşistler varsa da, Türkiye'deki öğrenci hareketlerinin ve boykotların herhangi bir anarşist hareketle ilgisi yoktur. Çünkü bu mücadeleyi yapan öğrencilerimiz, halkın yararlanabileceği, emekçi halk çocuklarının daha çok sayıda okuyabileceği bir üniversite istedikleri gibi, aynı zamanda, sömürden kurtulmuş, bağımsız bir Türkiye için de savaşmaktadırlar.

Faşizm : Üretim araçlarına sahip olan kapitalist sınıfın, demokrasi yoluyla değil, zor kullanarak iktidara geçmesine ve iktidarda kalmasına faşizm denir. Faşizm, emekçi sınıfların demokratik yoldan iktidara gelmesini engeller veya yasaklar, Anayasanın koruduğu temel hak ve özgürlükleri ortadan kaldırır.

Gericilik : Her türlü yeniliğe karşı çıkmak, bugünkü sömürü düzeninin aynen kalmasını veya daha eski zamanlara

gidilmesini istemek, Anayasanın öngördüğü reformlara, koruduğu temel hak ve özgürlüklere karşı çıkmak «gericilik» tir. Bir de «dini gericilik» vardır ki o da dini devlet işlerine ve politikaya karıştırmak, herkesin dini inançlarına saygılı olmamak, devletin temellerini din esası üzerine oturtmaya çalışmak demektir. Bunu, daha çok, din perdesi arkasına gizlenen parababalaları, toprak ağaları, tefeciler, kapkaççılar, işbirlikçiler, kompradorlar isterler. Çünkü böylesi bir düzende soygunculuk ve vurgunculuk kolaydır. Okutulmamış halkı da bu hainliklerine alet etmek isterler; gazetelerle, dergilerle, konferanslarla, bildirilerle, nutuklarla halkı kandırmağa çalışırlar.

Parlamentarizm : Kanunları yapma yetkisini Meclislere (Millet Meclisine ve Senatoya) veren, hükümeti bu Meclislere karşı sorumlu sayan rejimdir. Parlâmentarizm kelimesi bir de kötü anlamda kullanılır: Partilerin şu veya bu konuda tartışma ile vakit geçirmesine, siyasi mücadeleyi bundan ibaret saymasına da «parlamentarizm» denir. Aslında parlâmento, demokrasinin bir amacı değil, ancak bir aracıdır. TİP de parlamentoyu demokrasinin bir aracı ve vazgeçilmez bir parçası sayar. Emekçi halkın parlamentodan yararlanarak kendi çıkarına uyan kanunları TİP aracılığıyla çıkarabileceğine inanır. TİP iktidara geldiği zaman, emekçi halktan yana olan kanunları parlamentoda kolayca çıkartabilecektir.

Hâkim sınıflar : Yukarda anlattığımız kapitalist, komprador, burjuva, bürokrat sınıfların tümüne, toprak ağalarıyla birlikte, «hâkim sınıflar» denir.

Proletarya : Malı mülkü olmayan, günlük ekmeğini bedenen çalışarak, yani patronlara satarak kazananların hepsine birden «proletarya» denir. Bu sınıftan olanlara da «proleter» adı verilir.

Sağcılık ve Solculuk : 1789 Fransız İhtilâli sırasında halkın çoğunluğunu savunanlar Meclisin sol tarafında, zenginleri, kodamanları savunanlar da Meclisin sağ tarafında oturdukları için, o tarihten sonra, emekçi halkın hakkını korumağa çalışanlara «Sol-cu», hâkim sınıfların çıkarlarını korumak ve savunmak isteyenlere de «Sağ-cı» denildi. Örneğin, toprak ağasının ırgatları ezmesine gözyummak «sağcılık», ağaya karşı ırgatları savunmak ise «solculuk»tur. Sosyalistlere solcu denilmesinin nedeni budur. Amerikalıların yurdumuzdan defolup gitmelerini isteyenlere solcu denilmesinin nedeni budur. Emperyalist Amerika yurdumuzdan çekilip giderse, bizim işbirlikçiler, kompradorlar, parababalaları desteksiz kalacaklardır ve emekçi halkı diledikleri gibi sömürmeyeceklerdir. Onun içindir ki, Amerikalılara karşı çıkanları solcu, komünist diyerek sindirmeğe çalışmaktadırlar.

XIII

TÜRKİYE İŞÇİ PARTİSİ VE ÖTEKİ PARTİLER

S. 1 — TİP'den başka partiler Türkiye'yi niçin kalkandıramazlar?

C. 1 — Çünkü onlar, hâkim sınıfların, yâni varlıkların temsilcisidirler; emekçi sınıfların sefaleti pahasına, kendilerinin refahını sağlayıp korumağa, bugünkü düzeni sürdürmeğe çalışırlar. Türkiye'nin kalkınması demek, emekçi sınıfların refaha kavuşması demektir. Emekçi sınıflar refaha kavuşunca, sömürücü hâkim sınıfların saltanatı sona erer.

S. 2 — 1961 Anayasasını tastamam uygulamayan veya değiştirmek isteyenler kimlerdir?... Niçin?

C. 2 — Anayasayı tastamam uygulamayan ve de değiştirmek isteyen hâkim sınıflar ve onların temsilcisi olan A.P. iktidardır. Çünkü, Anayasa, emekçi halktan yana ve varlıklı hâkim sınıfların sömürü ve saltanatına karşı bir kanundur. Bu kanun, toprak reformunu, eğitim eşitliğini, emeğin en yüce değer olduğunu, insanın insanca yaşamasını emreden bir kanundur. Bu niteliği ile de hâkim sınıfların çıkarlarına açıkça karşı olduğundan onları tedirgin etmektedir.

S. 3 — Türkiye'yi hangi sınıf veya sınıflar, bugün içinde bulunduğumuz sömürü düzeninden kurtaracaktır?

C. 3 — Türkiye'yi, kendi çıkarlarına bütün reformları yapacak olan emekçi sınıflar kurtaracaktır. TİP, emekçi sınıfların siyasal örgütüdür. TİP'i güçlendirici her çaba, emekçi sınıfların dolayısıyla Türkiye'nin kurtuluşunu çabuklaştıracaktır.

S. 4 — TİP iktidara gelince, ırk ayırımı meselesi nasıl çözümlenecek, Ayırı kökenden olan grupların hor görülmesinin önüne nasıl geçilecek?

C. 4 — Anayasamızın 12. maddesi, «Herkes, dil, ırk, cinsiyet, siyasî düşünce, felsefî inanç, din ve mezhep ayırımı gözetilmeksizin, kanun önünde eşittir» der. TİP, Anayasayı eksiksiz ve tastamam uygulayacağından, çeşitli grupların hor görülmesi mümkün olmayacaktır. Zaten bu, emperyalistlerin «Böl ve idare et!» prensibinden gelmektedir. TİP'in iktidarı, emekçi sınıfların iktidarı olacağından, onun idaresinde böyle siyasî oyunlara yer verilmeyecektir.

S. 5 — TİP'in «gerçek demokrasi» dediği düzen nasıl sağlanacak?

C. 5 — İşçi ve köylü emekçi sınıfların, günlük hayatta ve bütün meselelerde söz ve karar sahibi olması, yani ikinci sınıf yurttaş olmaktan çıkması, kendi yöneticilerini kendi içinden seçmesi ve kontrol etmesi gerekir. Gerçek demokrasi ancak o zaman mümkündür.

S. 6 — «En yüce değer emektir» diyorsunuz; bunun anlamı nedir?

C. 6 — Dünyadaki herşey, bütün zenginlikler, emekçinin alın teriyle meydana getirilmiştir. Fabrikalar, yollar, yapılar, alanlar, uçaklar, çarşı ve pazarda ne varsa hepsi, bilim, felsefe ve sanat eserleri hep emeğin ürünüdür. Onun için «emek» TİP'e göre, «en yüce, en çok saygı duyulması gereken» şeydir. Kişilerin elindeki büyük servetler de, emekçinin emeği alınarak biriktirilmiştir. TİP, toplumu düzene sokarken,

herkesten önce emekçileri gözönünde tutacaktır.

S. 7 — TİP'in amacı «her şey insan içindir» sözüyle özetleniyor. Bu, ne demektir?

C. 7 — Bütün dünya nimetleri, fabrikalar, yollar, şehirler, otomobiller, uçaklar, gemiler, eğlence ve dinlenme yerleri, bütün kitaplar, sanat ve edebiyat eserleri, sinemalar, tiyatrolar, plâklar, insanın özgürlük ve mutluluk içinde, insanca yaşaması içindir. Dünyadaki bütün kötülükler, insanın insana kul olmasından ileri gelmektedir. Bugünkü düzen, insanı insana kul eden bir düzendir. Bu düzen kökünden değişmedikçe, insanın mutlu olmasına, huzur içinde yaşamasına imkân yoktur. İnsanın insanca yaşaması, kimseye kuluk etmemesi için verilen savaşın adı, sosyalizmdir. Sosyalizm de insan içindir, insanın insanca yaşaması içindir.

S. 8 — TİP ne zaman ve kimler tarafından kurulmuştur?

C. 8 — TİP, 13 Şubat 1961'de, 12 sendikacı işçi lideri tarafından kurulmuştur.

S. 9 — TİP'e göre milliyetçilik nedir?

C. 9 — Milliyetçilik, milletini sevmek, milletin çoğunluğunu meydana getiren emekçi halkın çıkarlarını herşeyden üstün saymak demektir. Milliyetçilik, Türk milletinin bağımsız yaşamasını istemek demektir. Milliyetçilik, her türlü yabancı sömürüye karşı olmak demektir. Milliyetçilik, milletimizin bütün kültür değerlerine sahip çıkması demektir. Gerçek milliyetçilik, Türkiye Cumhuriyetine yurttaşlık bağı ile bağlı olan herkesi Türk sayar ve yurttaşlar arasında din, dil, ırk, mezhep ayrımı ve eşitsizlik gözetmez. Atatürk'ün milliyetçiliği, batı emperyalizmine karşı bir savaş bayrağıdır. Bugün memleketimizde yabancı sermaye ile işbirliği yapan, memleketimizde kazandıkları paraları İsviçre bankalarında saklayan, batılı kapitalist ülkelerin zenginleri gibi yaşamağa özenenler, memleketimizi yabancılarla peşkeş çekenler ve bilerek ya da bilmiyerek bu küçük azınlığın hizmetinde olanlar, kendilerini halka milliyetçi olarak yutturmağa ba-

kıyorlar. Bunların milliyetçilikle hiçbir ilişkisi yoktur. Gerçek milliyetçiler, her türlü sömürüye karşı çıkan, yurdunun siyasi ve iktisadi bağımsızlığını savunan emekçiler, emekten yana olan sosyalistlerdir.

S. 10 — TİP'e göre halkçılık nedir?

C. 10 — TİP için insan ve emek en yüce değerdir. TİP'e göre halkçılık, emekçilerden yana olmak demektir. TİP, hâkim sınıfların partileri gibi, sömüren ile sömürüleni, patronla işçiyi, ağa ile ırgatı aynı torbaya koymaz. Ben herkesin partisiyim, demez. Ben, yalnızca emeğiyle geçinenlerin ve emekten yana olanların, yani büyük çoğunluğun, gerçek halkın partisiyim, der. Halkçılık, bir sınıfın veya zümrenin iktidarı için geniş halk yığınlarını sömürmek, ezmek, karanlıkta bırakmak demek değildir.

S. 11 — Peki, TİP'in devrimcilik anlayışı nedir?

C. 11 — TİP, devrimcilikten, emekçi halkın çıkarlarına karşı işleyen bu çarkı emekçi halkın kendi eliyle durdurmasını ve kendi yararına işletmesini anlar.

S. 12 — CHP de düzen değişikliğinden bahsediyor. Aramızdaki fark nedir?

C. 12 — Aramızdaki fark şudur :

- 1) CHP'ye göre düzen değişikliği, iktidar koltuğunun AP'den alınıp CHP'ye verilmesidir. Yani düzen değişikliği değil, dümen değişikliğidir. TİP'e göre düzen değişikliği ise, işçinin, köylünün ve tüm emeğiyle geçinenlerin suyun başına geçmesidir.
- 2) Kırk yıllık CHP, şimdi de, ortanın soluyum diyerek halkı kandırma çabasındadır. CHP sosyalist parti değildir. TİP sosyalist partidir. Sosyalizm, emekçi halkın işbaşına gelmesi, yani kendi öz partisi aracılığıyla kendi kendini yönetmesidir.
- 3) TİP'den gayri partilerin, mevcut sosyal düzeni değiştirmeleri mümkün değildir; çünkü bu partiler, dayandıkları hâkim sınıfların, yani toprak ağalarının, apar-

tıman ağalarının, egrafın, tefecinin, kompradorun çıkarlarını baltalamak suretiyle kendi bindikleri dalı kesemezler.

S. 13 — Bütün partiler birleşseniz de, memleketi doğru dü-rüst idare etseniz olmaz mı ?

C. 13 — TİP'in öteki partilerle birleşmesine imkân yoktur. Çünkü Türkiye'de hâkim sınıflar ve sömürülen emekçi sınıflar vardır. TİP'den gayrı bütün partiler, sömüren sınıfların partileridir. Bu partilerin sayısı ne kadar çok olursa olsun, iktidara hangisi veya hangileri gelirse gelsin, emekçi sınıflar sömürülmekten, horlanmaktan kurtulamazlar. Halbuki TİP, emekçi sınıfların partisidir ve emekçi sınıfların iktidara gelmesini sağlamağa çalışır. Bunun içindir ki, öteki partiler kendi aralarında birleşseler, koalisyon kursalar da, TİP'in bunlarla birleşmesi sözkonusu olamaz. Öteki partilerin iktidarları, sömürü düzenini devam ettirir. TİP'in iktidarı ise, sömürü düzenine son verecektir.

S. 14 — İktidara geldiğinizde öteki partiler gibi yapmıyacağınızı nasıl bilelim ? Doğru söylediğinizin garantisini nedir ?

C. 14 — Emekçi sınıflar, nüfus yüzde doksanıni teşkil etmektedirler. Yani bugün, 34 milyon nüfusun 32 milyonu emekçidir. Hâkim sınıflar, emekçi halkın oyunu alıp iktidara gelmek ve kendi saltanatlarını sürdürmek için halka yalan söylüyorlar. Çünkü onlar için esas dâva, iktidarı emekçilere kaptırmamaktır. Emekçiler uyanır da, kendi temsilcilerini Meclise yollarlarsa, ortada, yalan söylemek için sebep kalmaz. Emekçi halkın temsilcileri gelmiş, Meclise oturmuş; onları oradan ancak emekçi halkın oyları çıkarabilir. Demek ki, TİP'in iktidara gelmesi, sadece birkaç yüz kişinin Meclise girmesi değildir. Meclise girenler de, devamlı olarak, kendilerini seçen emekçilerin kontrolü altındadır. İşte, sözümüzün garantisini budur. İktidara gelecek olan TİP'in yöneticileri değil, emekçi halkın kendisidir. TİP, sadece bir araçtır, bir kılavuzdur.

XIV

TÜRKİYE İŞÇİ PARTİSİ NELER YAPTI?

S. 1 — Türkiye İşçi Partisi, siyasi hayatımıza bugüne kadar ne getirdi ?

C. 1 — TİP, siyasi hayatımıza çok şey getirmiştir; bunların hepsini bir bir saymak mümkün değildir. Biz burada, bunlardan birkaçını sıralayalım :

- 1) Anayasamızın sosyalizme açık bir anayasa olduğunu, emekçi sınıfların hakkını koruduğunu, toprak ağalarının, apartıman ağalarının, parabalalarının, kodaman memurların, yani Komprador, Ağa ve Bürokrat üçlüsü denilen takımın yüz yıldanberi sürüp gelen sultasına paydos dediğini ilk defa TİP anlamış ve ortaya koymuştur. O gündenberi de, bu devrimci Anayasamızın tastamam uygulanması için kıyasıya savaşmıştır. Kongrelerinin basılması, camlarının taşlanması, tabelâlarının parçalanması, yöneticilerinin dövülmesi, Meclisteki saldırılar bunun delilleridir.
- 2) Türkiye İşçi Partisi, demokrasinin bir denge rejimi olduğunu, batı demokrasilerinde sol ve sağ kanatların, yani sosyalist ve kapitalist partilerin bulunduğunu, demokratik dengenin ancak böyle sağlanabi-

leceğini ileri sürmüş ve dengeyi bozan faşist 141 ve 142. maddelerin kaldırılmasını istemiştir. Bunun için Anayasa Mahkemesine dâva açmıştır. TİP'in bu mücadelesinden sonradır ki sosyalist eserler çevrilip yazılıp basılmaya başlamış; değerli hukukçular 141 ve 142. maddelerin demokrasiye zararlı olduklarını belirten yazılar yazmışlardır.

- 3) Politikaya sınıf açısından bakılması gerektiği görüşünü de TİP getirmiştir. «Politika, sınıflar arasında sürüp giden bir mücadeledir» diyen TİP, hâkim sınıfların partileri karşısında, yoksul emekçi halkımızın haklarını savunmuş, emekçilerin sınıf bilincine kavuşmasına yardım etmiştir. Bu görünüşünü, tüzüğünde de şu sözlerle açıklamıştır: «Türk işçi sınıfının ve onun demokratik öncülüğü etrafında toplanmış bütün emekçi sınıf ve tabakaların kanun yolundan iktidara yürüyen teşkilâtı, TİP'dir.» Böylece, sadece TİP'in emekçi sınıfları temsil ettiği, bütün öteki partilerin hâkim sınıfların partileri olduğu meydana çıkmıştır.
- 4) 27 Mayıs 1960 hareketinin basit bir hükümet darbesi olmadığını, tarihi, ekonomik ve sosyal zorlamaların sonucu yapıldığını, emekçi halkımızdan yana bir anayasanın bundan ötürü doğduğunu, bundan sonradır ki iktisadi ve sosyal sorunların su yüzüne çıkabildiğini ve işçilerle köylülerin ve de üniversite öğrencilerinin, 27 Mayıs Devriminden sonra haklarına sahip çıkmağa başladıklarını da ilk defa TİP göstermiştir. Onun içindir ki, Anayasa düzeninin biricik koruyucusu ve savunucusu TİP'dir.
- 5) TİP, kurulduğu gündenberi, halkımızın Anayasa teminatı altındaki haklarının, özgürlüklerinin savunuculuğunu yapmış, emekçi halkımızı bu konularda uyandırmaya ve bilinçlendirmeğe çalışmıştır. Kamu

oyu sözünün boş bir söz olmadığını, geniş emekçi halk kitlelerinin fikir ve görüşlerini duyuran bir müessese haline gelmesi gerektiğini ileri sürmüştür. Bunun için de, Anayasa teminatı altındaki gösteri, miting, toplantı ve yürüyüş gibi hak ve özgürlüklerin halk kitleleri tarafından fiilen kullanılmasının zorunlu olduğu fikrini savunmuştur.

- 6) Türkiye İşçi Partisi, hâkim sınıfların bugüne kadar halkın kulağına sokmağa çalıştığı gericilik anlayışını da reddetmiş, gericiliğin ne olduğunu apaçık ortaya koymuştur. Böylece, yoksulluk yüzünden çarşaf giymenin; çaresizlik yüzünden allaha ve dine sığınmanın gericilik olmadığını; asıl gericiliğin, tarihin çarkını geriye doğru çevirmeğe, ekonomik, sosyal ve kültürel gelişmeyi durdurmağa, komprador kapitalizmini sürdürmeğe, uyanan işçi ve köylü kitlelerini uyutmağa çalışmak olduğunu açıklamıştır. Hâkim sınıfların gericilik anlayışına göre, bütün yoksul halk gericidir. Halbuki asıl gericici olan, emekçi halk okul, kitap, ışık, su, elektrik gibi modern araçları vermiyerek, onu karanlıkta tutan, ramazanda viski içip, yoksul halka din nutukları atandır. Asıl gericilik, emekçi halkın sırtından kazanılan milyonları su gibi harcayarak, memleketin kör kalmasına, insanların kölelik çamurunda çürünmesine çalışmaktır. TİP, yıllardanberi, bu gerçeği anlatmağa çalışmış ve bunda da başarı kazanmıştır.
- 7) Geri kalmış, geri bırakılmış bir memleket olan Türkiye'de gerçek milliyetçiliğin emekçi halk yararına çalışmak demek olduğu görüşü de TİP'in getirdiği yeniliklerdendir. Milliyetçiliğin, halkı Türk, Laz, Kürt, Ermeni, Arap, Arnavut diye ayırmamak, din bezirgânlarına uşaklık etmemek, milletlere sövmek, halkların kurtuluş ve bağımsızlık savaşlarına

saygı duymak, yardımcı olmak, kendi ülkesini her bakımdan kalkındırıp yükseltmek, emekçi halkın mutluluğu için çalışmak demek olduğunu TİP, her fırsatta anlatıp öğretme yolunu tutmuştur. TİP'in yillardır süren bu mücadelesinden sonradır ki, gerçek milliyetçilerin sosyalistler olduğu iyice anlaşılmıştır. Kendilerine milliyetçi süsü veren birtakım kimselerin kimlere ve hangi düzene uşaklık ettikleri, emperyalizme nasıl maşalık yaptıkları ise emekçi halkımızın dikkatinden kaçmamıştır.

- 8) Türkiye İşçi Partisi, bugüne kadar bütün partilerin istismar ettikleri Doğu Anadolu meselesini gerçekçi bir açıdan ele alarak, bilimsel çözüm yolunu göstermiştir. «Mahrumiyet bölgesi», «Sürgün bölgesi», «Eskiya yatağı» diye lanetlenen Doğunun ve ikinci sınıf vatandaş durumuna düşürülen doğulu kardeşlerimizin dertlerinin, temelden bozuk ekonomik ve sosyal yapıdan ileri geldiğini ilk kez TİP görmüş ve göstermiştir. Doğu Mitingleri, doğulu kardeşlerimizin bu konuda uyandıklarının belirtisidir.
- 9) Gençlik sorununu da en doğru biçimde ele alan, gene TİP olmuştur. TİP'e göre gençlik, sadece üniversite gençliğinden ibaret değildir. Bugün dinamik bir kuvvet halinde bulunan üniversite gençliğinin daha da güçlü ve etkili olabilmesi için, bütün emekçi gençlerle elele vermesi gerekmektedir. Üniversite gençliğinin öncülüğünde su yüzüne çıkan dâva, aslında, emekçi gençliğin dâvasıdır. T. İ. P., Türkiye'nin sorunlarının, emekçi gençlerle üniversite gençlerinin elele vermeleri sonunda çözülebileceği görüşünü yıllardanberi öne sürmektedir. Son üniversite olayları, TİP'in bu görüşünü doğrulamıştır.
- 10) Tam bağımsız dış politika isteği de ilk defa TİP'den gelmiştir. TİP, Milli Kurtuluş Savaşı Türkiye'sine ya-

raşır, Birleşmiş Milletler Anayasası ilkelerinin ışığında, bütün devletlerle karşılıklı saygı ve tam eşitlik esasına göre dostluk ilişkileri kurmayı amaç bilen, tam bağımsız Atatürk devri dış politikasının izlenmesini baştanberi savunmuştur.

- 11) Amerikan üsleri kaldırılmalı, ikili anlaşmalar feshedilmeli, NATO'dan çıkılmalı diyen de TİP olmuştur. Amerikan üslerinin ve ikili anlaşmaların Türkiye'nin başına belâ olduğunu, bizi her an tehlike içinde tuttuğunu, Türkiye'yi Amerika'nın bir ileri karakolu haline getirdiğini söyleyen TİP, kongrede aldığı kararlar, milliyetçi halkımızı Amerikalılara karşı pasif direnmeye çağırmıştır. Anti-emperyalist mitingler ve yürüyüşler, TİP'in bu kararından sonra gelişmiş ve yoğunluk kazanmıştır.
- 12) Türkiye İşçi Partisi, «küçük ve geri kalmış bir devletle büyük bir kapitalist devletin ittifak yapması, küçük devletin zararlıdır» diyen partidir. Dünyanın neresinde olursa olsun, küçük bir devletle büyük bir devletin askerî ittifak kurmaları, küçük devletin egemenliğini zedeler, millî güvenliğini büyük devletin emrine verir. TİP, NATO'dan çıkmamızı bunun için ısrarla istemiş ve istemektedir. TİP'in bu milliyetçi görüşü, gündengüne yayılmakta, halkımıza malolmaktadır.
- 13) Millî Savunma politikamızın, Millî Kurtuluş Savaşı stratejisine göre yeniden tespit edilmesini isteyen de yine TİP olmuştur. Ordumuzun ulusal bir ordu olduğunu; Anayasamızı ve Yurdumuzu korumakla görevli bulunduğunu; böyle ulusal bir ordunun donatımının kendi silâh sanayimizle sağlanması gerektiğini ve eğitimine yabancıların karışmamasının şart olduğunu baştanberi söyleyen TİP, bu görüşünde ısrar etmektedir.

- 14) Türkiye İşçi Partisi, ikinci bir millî kurtuluş mücadelesi içinde olduğumuzu ve düşmanın ise, içimizde üslenmiş, yuvalanmış bulunan Amerika olduğunu ortaya koymuştur. Amerikan emperyalizmine karşı yürütülen millî kurtuluş mücadelesinin aynı zamanda sosyalizm için mücadele olduğu görüşünden hareket eden TİP, bu görüşünün doğruluğunu, gelişen olaylarla ve emekçi halkın hızlı bilinçlenmesiyle görmüştür.
- 15) TİP'in, «her iki cemaatin eşit hakları üzerine kurulmuş, yabancı üslerden arınmış, askersizleştirilmiş, tarafsızlaştırılmış, bağımsız, federatif bir Kıbrıs» şeklinde ifade edilen görüşü de, olayların ışığında, doğruluğunu göstermiştir.
- 16) «Toprak reformu, demokrasinin yerleşmesi ve işlemesi için yüzdeyüz şarttır» diyen TİP'in bu görüşü, gelişen olaylarla doğrulanmıştır. Toprak reformunun, sadece ekonomik kalkınmamız bakımından değil, ortaçağ kalıntısı toprak ağalığının temizlenmesi bakımından da lüzumlu olduğu, her geçen gün biraz daha iyi anlaşılmalıdır. Toprak reformu, gerçek demokrasiye geçişin ilk kapısıdır. TİP'in bu görüşü bugün, bütün devrimcilerce benimsenmiş bulunuyor.
- 17) TİP, vergi konusunda da, «az kazananın az, çok kazananın çok vergi» esasını getirmiştir. Bu tarz bir vergi reformu da, emekçi halkın yükünü azaltacak, nefes almasına yardım edecektir. Bu da, demokrasiye geçişin bir başka kapısıdır.
- 18) Türkiye İşçi Partisi, «emeğe göre gelir» ilkesini savunmuş, bunun için de Anayasanın tastamam uygulanmasını istemiştir. İktidarın, içinde «emek» sözü geçen yazıları bile yasaklamaya çalışan kanun tasarıları hazırlaması da gösteriyor ki, sosyal düzenin emeğe göre düzenlenmesi gerekmektedir.

- 19) Ortak Pazar'dan çıkılması için mücadele eden tek siyasi parti, TİP olmuştur. Gerekçe olarak da, Ortak Pazar'a girmenin, Türk ekonomisini yabancı sömürücü sermayenin midesine indirmek demek olduğunu ileri sürmüştür.
- 20) Türkiye İşçi Partisi, petrolerimizin, madenlerimizin ve yabancı özel sermayelerin millileştirilmesini istemiştir, istemektedir.
- 21) Türkiye İşçi Partisi, dış ticaretin, bankaların, sigortaların devletleştirilmesini istemiştir, istemektedir.
- 22) Türkiye İşçi Partisi, «En yüce değer, emektir. Emekçi sınıfların hakkı için mücadele etmek, gerçekte bütün Türk ulusu için mücadele etmektir» demiş ve bu görüşü bütün devrimcilere kabul ettirmiştir.
- 23) Türkiye İşçi Partisi, «kapitalist olmayan kalkınma yolu» diye bir görüşün ve uygulamanın bulunduğunu her çevreye anlatmış, benimsetmiştir. Ülkemizin tarihi, sosyal, politik ve ekonomik şartlarını bilenler, bu kalkınma yolunu en gerçekçi yol olarak savunmuşlardır.
- 24) Türkiye İşçi Partisi, «Türkiyede sosyalizm aşağıdan yukarı, demokratik bir yoldan kurulacaktır» demiş ve bu bilimsel görüş, hayal içinde yüzenlerle gaipten sesler bekleyenleri gerçekçi olmağa zorlamıştır. Bugün, Türkiye'de sosyalizmin, tamamen tarihsel gelişmemize, sosyal şartlarımıza, millî özelliklerimize bağlı şekilde kurulabileceği, emekçi halkımız evet demedikçe bir adım ileri gitmenin mümkün olmayacağı gerçeği iyice anlaşılmiş bulunmaktadır. Onun içindir ki, Türk sosyalistlerinin yapacakları ilk iş, emekçi halkımızı bilinçlendirmek, kendi siyasal örgütlerine bağlamaktır. Bu gelişme, emekçi halkın sırtında saltanat süren hâkim sınıfları dehşetli te-

dirgin etmekte, TİP'in gelişmesini önlemek için bir-
bir tedbir düşünmeğe zorlamaktadır.

İşte, Türkiye İşçi Partisi, kurulduğu gündenberi verdiği mü-
cadelesiyle, Türk siyasi hayatına bu önemli yenilikleri ge-
tirmiştir. Yukarda 24 maddede sıralamağa çalıştığımız bu
yenilikler, aslında birer devrimdirler. Yıllarca süren müca-
dele sonunda topluma mal olmuş bulunan bu görüşler, Türk
sosyalistlerine yeni yeni kapılar açmıştır. Bundan sonraki
mücadelemiz, bu görüşlerin üstünde gelişecektir.

Türkiye'nin bütün emekçileri!

En yüce değer «emek»in iktidarı için elele verelim,
birleşelim!

Yalana, sömürüye, ahlâksızlığa, sorumsuzluğa, sev-
gisizliğe, saygısızlığa, insan düşmanlığına son vermek
için elele verelim, birleşelim!

Bayrağımızın altında, bağımsızca, özgürce, kardeşçe,
insan gibi yaşamak için elele verelim, birleşelim!

Emperyalist gâvurları vatanımızdan kovmak için,
bağımsız sosyalist Türkiyeyi kurmak için elele ve-
relim, birleşelim!

Yaşamın bağımsız sosyalist Türkiye!